

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta humanitních studií

Denisa Schubertová

Konzumace pornografie u homosexuálních mužů

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Mgr. Jaroslava Valentová, PhD.

Praha, 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně. Všechny použité prameny a literatura byly řádné ocitovány a tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 27. 6. 2013

Podpis:

Poděkování

Tímto bych předně chtěla poděkovat své školitelce, Mgr. Jaroslavě Valentové, PhD., za její čas, ochotu a trpělivost při vedení mé bakalářské práce. Další velké poděkování bych ráda věnovala svým respondentům, kteří byli ochotni mi nezištně poskytnout rozhovor a bez nichž by tato práce vznikla jen stěží. A nakonec bych chtěla poděkovat své rodině za poskytnutí soukromí a prostoru při psaní této práce a především za to, že pochopili a vydrželi mé nervové vypětí.

Obsah

Čestné prohlášení.....	2
Poděkování.....	3
Obsah.....	4
Úvod.....	6

I. Teoretická část

1. Problematika definice pojmu „pornografie“.....	8
2. Exkurz do historie pornografie.....	9
2.1. Zobrazování erotiky v pravěku a antice	9
2.2. Křesťanství a změna pohledu na sexualitu.....	11
2.3. Renesance.....	11
2.4. Vývoj pornografie v 17. - 19. století	12
2.5. První zlatá éra pornofilmu.....	14
2.6. Konec 20. století a úpadek pornografie.....	17
3. Vliv pornografie na partnerský vztah.....	19
3.1. negativní vliv konzumace pornografie na fungování partnerského vztahu.....	20
3.2. Pozitivní vliv konzumace pornografie na fungování partnerského vztahu.....	23
4. Genderové rozdíly v konzumaci pornografie.....	24
5. Agresivita a pornografie.....	26
6. Pornografie na internetu a problematika závislosti.....	30
7. Preference pro výběr partnera.....	34
8. Fantazie.....	36

II. Praktická část

1. Téma výzkumného projektu.....	39
2. Výzkumný problém a zvolená metoda.....	39
3. Výběr vzorku.....	40
4. Podoba rozhovorů.....	41
5. Analýza dat.....	42

6. Etické otázky společenskovoědního výzkumu	42
7. Interpretace dat	43
7.1. Porozumění významu slova pornografie.....	43
7.2. První zážitek respondentů s pornografií.....	44
7.3. Okolnosti při sledování pornografie (zdroje, důvody, pocity).....	44
7.4. Kategorie a praktiky.....	47
7.5. Preference v pornografickém filmu.....	49
7.5.1. Průběh, prostředí pornofilmu.....	49
7.5.2. Preference pro vzhled herců v pornografickém filmu.....	50
7.6. Pornografie v souvislosti s osobním a partnerským životem.....	51
7.6.1. Vzhledové preference v souvislosti s konzumací pornografie.....	51
7.6.2. Vliv pornografie na výběr sexuálních praktik.....	52
7.6.3. Vnímání partnerovy konzumace pornografie.....	54
7.6.4. Celkové ovlivnění.....	55
8. Diskuze a limity	57
Závěr	60
Použitá literatura	61

Úvod

Pornografie a její konzumace je v současné době i díky rozvoji nové technologie internetu stále více diskutovaným tématem napříč snad celé škály oborů jako jsou psychologie, sexuologie, sociologie, biologie a gender studies, přičemž je třeba na úvod zmínit, že tato práce vychází především ze sexuologie a sociální psychologie. Psát bakalářskou práci na téma konzumace pornografie, jsem se rozhodla po absolvování předmětu evoluční psychologie, kde jsem pod vedením Mgr. Jaroslavy Valentové, PhD. a Mgr. Kateřiny Klapilové, PhD, prováděla rozhovory s homosexuály na téma první sexuální zážitek. Díky tomu jsem nahlédla do problematiky sexuální orientace a začala jsem se o homosexualitu zajímat více. Oslovila jsem tedy dr. Valentovou s prosbou, zda by vedla mou bakalářskou práci, a dohodly jsme se, že se v praktické části zaměřím na konzumaci pornografie u homosexuálních jedinců, což je téma, které je velmi málo probádané, a odborné články jsou na toto téma velmi limitované. Z tohoto důvodu jsem teoretickou část zaměřila obecně na konzumaci pornografie u heterosexuálních, i homosexuálních jedinců. Na homosexuální jedince se však zaměřuji zejména v praktické části své bakalářské práce, kde se pomocí rozhovorů snažím zjistit, jaké typy pornografie využívají, jak pornografii vnímají a jaký, zda vůbec nějaký, vliv má konzumace pornografie na ně samotné a na jejich partnerský a sexuální život.

V teoretické části se nejprve zaměřím na problematiku pojmu pornografie, jelikož v současné době neexistuje jednotná definice toho, co pornografie znamená, ačkoliv ji všichni poznáme, když ji uvidíme. V další kapitole se zabývám historií vzniku a rozvoje pornografie v západním světě. Ačkoliv by se o historii pornografie dalo napsat opravdu široce, nastíním toto téma jen stručně pro ucelení tématu, jelikož by to už přesahovalo rámec mé bakalářské práce. Následující kapitole věnuji problematice vlivu konzumace pornografie na partnerský život, kde ve dvou podkapitolách nastiňuji pozitiva a negativa takovéto konzumace právě v rámci partnerského a také sexuálního života. V souvislosti s tím se níže zaměřím také na téma sexuálních fantazií a preferencí pro výběr partnera, což bude mít souvislost i s mou praktickou částí. Dále se ve své práci zabývám problematikou genderu, tedy jak pornografii vnímají muži a jak ženy, jelikož zde v tomto pohledu nalezneme spoustu genderových rozdílů. Následující kapitola je věnována vlivu pornografie na agresivitu. Toto téma je mezi odborníky hodně diskutované a výsledky jsou spíše sporné, a proto se níže pokusím nastínit jednotlivé názory výzkumníků. Nakonec se v jedné kapitole zaměřím na užívání

pornografie na internetu a na problematiku závislosti, jelikož internet ve velké míře přispěl k expanzi konzumace pornografie díky své anonymitě a dostupnosti a umožnil tak snazší vybudování návykového problému, což pak může mít velmi negativní dopady ve všech sférách života nejen postiženého jedince.

I. Teoretická část

1. Problematika definice pojmu „pornografie“

Na začátku této práce je třeba se zaměřit na samotný pojem „pornografie“, neboť se ukazuje, že definovat tento termín je velice problematické.

Označení pornografie pochází z řeckého slova „pornographos“, které se překládá jako „povedání o prostituci“. Jednotná všeobecně platná definice toho, co rozumíme pod tímto pojmem, však neexistuje. To, co si lidé představovali a jak sami definovali pornografii, se mění napříč historie, tedy to, jak vnímáme pornografii dnes, je odlišné od pornografie, jak ji viděli například před sto lety. I v současné době ale nalezneme několik definicí tohoto pojmu v závislosti na tom, odkud jedinec pochází, zda a jakého je náboženského vyznání, jaké má životní zkušenosti a jakým způsobem vnímá erotiku (např. některé feministické skupiny, lidé vyznávající křesťanskou víru atp.). Když se zkusíme zeptat několika lidí nezávisle na sobě, co znamená pojem pornografie, každý odpoví s největší pravděpodobností jinak. Je tomu tak proto, že to, co už je pornografií pro nás, může být jinými vnímáno jako lehká erotika a naopak. V tom, co se rozumí pod pojmem pornografie, nejsou vymezeny žádné hranice. Neumíme vysvětlit jednu definici, co ještě není a co už je pornografie. Mezi výzkumníky, ale i v rámci celé společnosti neexistuje v této věci konsenzus, trestní zákony různých zemí definují pornografii odlišně, někde je pornografie stále zcela tabu, jinde jsou k ní velice tolerantní a lidé k ní mají bezproblémový přístup. V takto liberálních zemích jsou běžně k dispozici i pornografické kanály, které nabízejí kabelové a satelitní televize a kde se vysílají takzvané „filmy pro dospělé“. Nejlépe tuto problematiku z mého pohledu vyjádřil americký soudce Star Potter, který přiznal, že vlastně neumí definovat, co pornografie znamená, ale jednoznačně ji pozná, když ji vidí (Malamuth, Addison, Koss, 2000).

Pornografii definovala již velká spousta autorů a dá se říci, že každá definice se trochu liší v závislosti na tom, jak již bylo uvedeno výše, o jakou sociální skupinu se jedná. Jedna z definic říká, že pornografie je definována jako zobrazování sexuálně explicitních materiálů, které mají za cíl svého diváka vzrušit. Jiná definice, feministicky založená, vidí pornografii jako materiál, který objektivizuje ženy a způsobuje tak jejich degradaci a dehumanizaci.

Rea shrnul definici pornografie v šesti následujících bodech (Rea, 2001, citováno dle D'Orlando, 2009).

1. pornografie je vnímána jako prostředek k vydělávání peněz.
2. pornografie je považována za druh umění
3. pornografie zobrazuje ženy a muže jako sexuální objekty
4. pornografie je forma obscenity
5. pornografie je vnímána jako forma útlaku
6. pornografie jako stimul k sexuálnímu vzrušení

A co všechno spadá pod pojem pornografie? Je třeba si opět uvědomit, že to, co je pornografie pro nás, nemusí být pro jiného, jinými slovy někdo označí za pornografii filmy, kde přímo dochází k sexu, kde se objevují detailní záběry soulože, a nic se nezakrývá, kdežto někdo může pornografii vidět už v pouhé fotce nahé ženy, kterou jiní mohou klasifikovat jen jako lehkou erotiku. Do kategorie pornografie můžeme zařadit pornografické texty, jako jsou třeba novely, básničky atd., pornografické obrázky a pornografické filmy. Dále sem můžeme zařadit také pornografické kreslené filmy, pornografické telefonní linky a pornografické show, kde dochází živě k sexu před zraky diváků. Je ale v podstatě nemožné vymezit hranici mezi tím, co je erotika a co už je pornografie, což má za následek právě ono široké spektrum definic.

2. Exkurz do historie pornografie

Přestože tato práce vychází především ze sexuologického a sociálně-psychologického hlediska, zaměřím se ve stručnosti i na historii konzumace pornografie v západním světě. Tento exkurz slouží především pro představu, jak se měnilo vnímání a podoba erotiky napříč historií a jak pornografie, kterou známe dnes, vznikla.

2.1. Zobrazování erotiky v pravěku a antice

O životě mužů a žen z období pravěku toho nevíme mnoho, ale pokud se chceme o sexualitě pravěkých lidí něco dozvědět, poslouží nám především umělecké výtvy, kterými lidé znázorňovali sami sebe a především právě ženy. Typickými uměleckými výtvy, které byly nalezeny ve starém paleolitu na místech jako je jižní Francie, Rakousko, Německo a také Morava, jsou sošky, které souhrnně nazýváme Venušemi.

Venuše se vyznačují především výrazným ženským poprsím, vystouplým břichem a širokými boky, což bylo považováno za znaky plodnosti (Bouzek a kol., 1982). Vzhledem k drsnému podnebí, které lidi nutilo, aby chodili teple oblékaní, měli muži v pravěku omezený přístup k nahému ženskému tělu, a tak využívali právě umělecké výtvořky, které nahé ženské tělo zobrazovaly. Zobrazování žen a milostných scén se objevovalo i na stěnách jeskyní (Morus, 1992).

V antické době měli lidé k sexualitě pozitivní vztah. Otevřená sexualita byla, na rozdíl od křesťanského pojetí, které zmíním níže, brána jako něco přirozeného a normálního. V tomto období došlo k proměně vnímání toho, co je a není na ženě krásné. Důležitá již nebyla jen plodnost, ale i krása. Ženská těla s kyprými boky a velkými visícími prsy vystřídaly spíše atletické postavy. Vzorem prý byla egyptská tanečnice, která měla rovné, spíše chlapecké štíhlé tělo, široká ramena a drobnější poprsí. Tímto došlo k potření rozdílu mezi ženským a mužským tělem, a proto je u spousty fresek, například v královském paláci v Knossu, sporné, zda se jedná o ženy či muže. V Řecku se nedělaly příliš velké rozdíly mezi homosexuálním a heterosexuálním chováním, důležitá totiž byla především estetika, krása těla, „*protože přitažlivost se neomezuje na jedno pohlaví, nemůže vést dělicí čára ani mezi heterosexuální a homosexuální náklonností. Tento rozdíl, který jiným obdobím a jiným národům připadá jako samozřejmý a zásadní, nemá v řecké koncepci smysl, neboť přitažlivost, již působí jeden člověk na druhého, nespočívá v odlišnosti sexuálních orgánů. Spočívá v tajuplných zákonech estetiky, z nichž známe jen maličko, ale jež bezpochyby existují: z potěšení z přesných proporcí, z rytmu pohybu, z barvy hlasu, ze shody, a dokonce i kontrastu myšlenek a pocitů nejrůznějšího druhu.*“ (Morus, 1992)

V Římě byla homosexualita sice také beztrestná, ale nehodná pravého Římana. Sexualita měla ale i zde svůj velký význam. „*Podle římského pojetí je přírodní silou, kterou nemá stát omezovat, není-li to bezpodmínečně nutné. Sexuální život je přirozeným právem člověka, mužů i žen. Sex byl velice důležitý a v žádném případě nesměl trpět. Pokud si muž a žena nevyhovovali v sexuální oblasti, byl rozchod brán jako daleko menší zlo, než aby „tím trpěl sex“*“ (Morus, 1992).

Roku 79 n.l. došlo k výbuchu sopky Vesuv, který zničil historická města Pompeje a Herculaneum. V troskách těchto měst bylo nalezeno mnoho předmětů, výzdob na zřícených zdech a soch se sexuálním podtextem (Tang, 2003). Zmínila bych například mramorovou sochu s názvem „Pan a koza“, která zobrazuje řeckého boha majícího pohlavní styk s kozou, což vzbudilo velký rozruch, jelikož to poukazovalo na sklon k

zoofilii tehdejších lidí. Významným nálezem v troskách Pompejí je luxusní nevěstinec, který je považován za jeden z umělecky nejkrásnějších domů, které v Pompejích existovaly. Na zdech jednotlivých místností byly vyobrazeny různé sexuální polohy a vedle vchodu do domu visel obraz, na kterém byl znázorněn muž s frygickou čapkou pokládající svůj penis na zlaté váhy (Morus, 1992). Podobné obrazy byly nalezeny i ve vilách bohatých římských obchodníků (Morus, 1992). Pornografické malby byly nalezeny i v budově luxusních Předměstských lázní. Na stěnách zde byly vyobrazeny sexuální praktiky, jako je cunnilingus a sex ve třech, v sestavě dva muži a jedna žena, přičemž žena souloží s mužem a ten je dalším mužem penetrován do análního otvoru (Poštulka, 2007).

2.2. Křesťanství a změna pohledu na sexualitu

Přibližně od 4. stol. n. l. došlo vlivem křesťanství k velkému obratu v pohledu na sexualitu. Do popředí se dostalo nikoliv blaho těla a rozkoš, ale naopak blaho duše a posmrtný život. Lidé se měli podle této nové morálky zaměřit pouze na svou duši a měli se zříct jakékoliv tělesné rozkoše, která podle tohoto pojetí pouze kazí čistotu duše. Tělesná rozkoš byla považována za hřích (Tang, 2003). Změna se týkala i manželství, které mělo být nerozlučitelné. Pohlavní styk byl možný jen v rámci manželství a pouze za účelem plození dětí. I v této době umělci zobrazovali erotiku, avšak ta se nacházela ve středověkých katedrálách a symbolizovala zlo a zatracení. Sexualita a erotika byla považována za dílo ďáblovo (Morus, 1992). Tato doba ale nebyla tak morální, jak by se mohlo zdát. Stačí zmínit inkviziční procesy s čarodějnicemi a útrpné právo, kdy se lidé za „prohřešky“ mučili, což dávalo prostor k sebeuspokojování mučitelů. V dnešní době bychom tyto praktiky mohli označit za sadomasochismus (Poštulka, 2007).

2.3. Renesance

Nové pojetí sexuality opět přinesla renesance (14-16 století). Po tom, co byly nalezeny mramorové sochy v římských zříceninách, došlo k odhalení lidského těla tak, jak bylo stvořeno bez jakéhokoliv zahalování. Nejvýznamnější z nalezených mramorových soch byla socha muže, která představovala řeckého boha Apollóna zobrazeného v celé své nahé mužské kráse. Nález Apollóna Belvederského na všechny velice silně zapůsobil, jelikož do této doby musela být nahota zcela skryta, aby u lidí nevyvolávala sexuální choutky, které byly ve středověku nepřípustné (Morus, 1992).

Odhalovat se začalo i ženské tělo. V díle „Zrození Venuše“ autor Sandro Botticelli ztvárnil Venuši, která si, vystupující ze své mušle, stydlivě zakrývá svá ňadra a pohlaví (Morus, 1992). Postupem doby se umělci stále více osmělovali, nahota již nebyla ničím neobvyklým. Zmiňme například Tintoretovu „Zuzanu“, která je ztvárněna zcela nahá s roztaženými stehny. Dalším významným dílem byla kniha Geoffreyho Chaucera *Canterburské povídky*, která vyšla v Anglii roku 1387. Kniha obsahovala příběhy s erotickou tematikou a později byla vydávána i s pornografickými ilustracemi, které byly provedeny technikou dřevorytu (Poštulka, 2007). Zároveň se jedná o vůbec první tištěnou erotickou knihu. Jako průlomový můžeme označit rok 1448, ve kterém německý zlatník Johann Gutenberg¹ vynalezl v Mohuči knihtisk. Následně mohlo díky možnosti knihtisku začít rozšiřování psaných textů a to i těch pornografických (Vaněček, 2013). Roku 1487 byla v Německu vydaná světově známá kniha *Kladivo na čarodějnice*, která nejenom, že zobrazovala upalování čarodějnic, ale zároveň, jak jsem zmínila již výše, poukazuje na obscénnosti v podobě ukájení se při mučení mladých hezkých dívek obviněných z čarodějnictví a obcování s ďáblem (Poštulka, 2007).

2.4. Vývoj pornografie v 17. až 19. Století

Ze 17. století pochází nejspíše první čistě pornografická kniha „Vzporná prostitutka“. Jednalo se o sbírku povídek, která byla přeložena do všech hlavních světových jazyků a do budoucna posloužila jako vzor dalších literárních pornografických děl (Poštulka, 2007).

Koncem 18. století byla v Anglii a Německu zavedena přísná cenzura, která zasahovala literární a výtvarná dílna. Výjimku tvořila Francie, které se cenzura prozatím vyhnula, ale počátkem 19. století zasáhla i tuto zemi. Ve Spojených státech amerických začal zákon o zákazu pornografických materiálů platit až v roce 1868 (Poštulka, 2007).

K významnému zlomu v rozvoji pornografie došlo roku 1822, kdy byl poprvé zachycen obraz na postříbřené desce pomocí přístroje „camera obscura“. Tato událost je považována za první krok k vynálezu fotografie (Poštulka, 2007). Za další krok ke vzniku fotografie je považován rok 1837, ve kterém se Francouzi Louisovi Jacquesovi Mandé Daguerreovi podařilo zachytit obraz pomocí jodu² (Mrázková, 1985). Významným objevem, který znamenal průlom ve vývoji fotografie, je dílo Williama

¹ Vlastním jménem Gensfleisch

² Tento způsob fotografování byl pojmenován podle svého vynálezce jako „daguerrotypie“

Henryho Foxe Talbota, který vytvořil metodu nazvanou calotype spočívající v použití listu papíru, který byl pokryt chloridem stříbrným, a vyvinul tak princip negativ-pozitiv (Mrázková, 1985). Ve stejném roce už byly díky tomuto vynálezu pořízeny první fotografie nahých žen, které používaly hračky určené k masturbaci (Poštulka, 2007). Francie se k takovému účelu fotografií postavila poměrně negativně. Vydala totiž zákon, podle kterého musí být všechny fotografie, které mají být určeny k distribuci, registrovány na ministerstvu vnitra a policejní prefektuře. Povoleny byly pouze snímky, které měly umělecký charakter, to znamená, že nahota byla na fotkách sice povolena, ale muselo jít o umělecké fotografie (Poštulka, 2007). Z roku 1855 pocházejí první vysloveně pornografické fotky, na kterých byla detailně zobrazena penetrace, dále také cunnilingus a felace. Ženy byly na těchto snímcích vyfoceny na tu dobu ve velmi erotických pozicích (Poštulka, 2007).

Přestože se se sadismem setkáváme již v historii, zejména v románech Markýze de Sade, oficiálně se termín sadismus vyskytuje až v roce 1884 v osmém vydání slovníku Universal Dictionary, ve kterém byl vysvětlen jako „*obávaná úchylka smilství, zrudný a protispolečenský jev, odporující přírodě.*“ (Poštulka, 2007). V 19. století postupně v Evropě došlo k rozšiřování fotografií, na kterých byla znázorněna soulož mezi ženami i muži. Za další významný průlom ve vývoji zobrazování pornografie můžeme považovat techniku cinemascop, se kterou přišla společnost 20th Century Fox a která umožnila natáčení v širokoúhlém formátu (Töteberg, 2005). Usnadněním v tvorbě fotografií a filmu byl vynález celuloidového svitku s perforovanými drážkami. Americký vynálezce Hannibal W. Goodwin tím umožnil zachytit sex v pohybu (Poštulka, 2007). Rok 1888 je významný dalším vynálezem, který umožnil pokrok v zachycování pornografie. Jednalo se o první kameru na cívkový celuloidový film. Vynálezcem je Američan George Eastman, který tímto vytvořil ještě dnes uznávanou značku Kodak (Scheufler, 1993). O pět let později byl vynalezen film, který vznikl nanášením citlivé vrstvy na celuloid. „*Řadu statických obrázků bylo tímto způsobem možno seřadit na celuloidový proužek a promítat rychle za sebou, čímž vznikla iluze pohybu.*“ (Poštulka, 2007).

2.5. První zlatá éra pornofilmu

Roku 1912 nastává takzvaná „první zlatá éra pornofilmu“, kdy došlo ke zdokonalení filmové techniky a k obrovskému rozvoji pornografie. Pornografické filmy se jednak pokoušely prosadit na profesionální úrovni a jednak se zaměřovaly i na privátní oblast. V Anglii byly pornofilmy promítány například v kuřáckých salónech či nevěstincích (Tang, 2003).

Dvacáté století je také známé jako slavná éra burlesek, tanečnic, které vystupovaly v kabaretech a prováděly striptýz. Nakonec se burlesky začaly vyskytovat i ve filmech (Poštulka, 2007). Ve 30. letech se začaly natáčet erotické stagy³. Herci v těchto filmech byli starší muži, kteří se živili jako pasáci prostitutek a kteří byli převlečeni tak, aby nebyli poznati. Herečky zase většinou pracovaly jako prostitutky (Poštulka, 2007).

Symbolem čtyřicátých let se staly kresby či fotografie nahých žen, takzvané Pin-up girls, jejichž autorem byl Albert Vargas a které se prodávají dodnes (Petersen, 2003). Jedná se o zobrazení krásných mladých nahých žen, které byly určeny k tomu, aby si je muži připíchli například do garáže. Pin-up girls byly v té době považovány za symbol ženské krásy. Nejslavnější pin-up girl byla blondýnka Betty Grable (Petersen, 2003, Poštulka, 2007).

Postupně se v amerických časopisech začaly objevovat názvy jako petting⁴ či necking. V roce 1953 vyšlo první číslo známého erotického časopisu Playboy, jehož zakladatel je Hugh Hefner. Časopis Playboy si získal svou popularitu především díky slavné Marylin Monroe, která se objevila na jedné z fotografií (Petersen, 2003). Další hvězdy, které Playboy pomohly na vrchol své slávy, byly například Jane Fonda, Shirley McLaine a Elizabeth Taylor. Konkurencí Playboye se pak stal časopis Penthouse, založený Bobem Guccionem, který již obsahoval odvážnější fotky. V časopise Penthouse byla v roce 1970 poprvé vydaná barevná fotografie ženy, která neměla zakryté ani zamlžené ochlupení. Tímto krokem došlo k vymezení hranice mezi běžnými

3 Podle spisovatelky Lindy Williams byly „stagy přímým potomkem kabaretních striptýzových vystoupení, zatímco moderní pornofilmy jsou přímým potomkem divadelních muzikálů. Na promítání stagů chodily po válce už i dvojice. Muži se během sledování filmů snadno zbavovali rozpaků a odhodlávali se sáhnout ženě pod sukni. Na rozdíl od celovečerních pornofilmů trvaly stagy jen krátce – a to bylo paradoxně pro dvojici přijatelnější. Vzrušení bylo probuzeno a film skončil – muselo se tedy podniknout něco dál. Proto byly stagy oblíbené u majitelů nevěstinců. Podporovaly jejich byznys. Oproti tomu u pornofilmů muži ejakulují už během filmu“ (Poštulka, 2007).

4 Petting byl definován jako „laskání partnera na citlivých místech, prováděné s cílem probuzení sexuálního vzrušení.“ Necking byl oproti tomu definován jen jako „lhbání bez dotyků na intimních místech“ (Poštulka, 2007).

časopisy bez erotické tematiky a pornografickými časopisy. První soulož se v Penthousu objevila až v roce 1974 a Playboy jej hned následoval (Poštulka, 2007).

V 60. letech se už začaly natáčet pornografické snímky na barevný film. Těmto krátkým barevným a již ozvučeným šotům, které byly nástupcem stagů, se říkalo loops. (Poštulka, 2007).

Za jakýsi zlom můžeme považovat rok 1962, kdy došlo v USA k sexuální revoluci, která se vyznačovala větší sexuální otevřeností. Na trhu se stále více objevoval neskrývaný sex ať už v tisku, na fotografiích či ve filmu. V rámci sexuální revoluce se začalo formovat i hnutí hippie, které dávalo neskrývaně najevo svou náklonnost k sexu (Čechovská, 2008).

Pro intimní soukromou konzumaci pornografie byla v roce 1967 využita dětská promítačka, která byla původně určena na promítání animovaných pohádek. Nyní byl tento přístroj využíván jako peep-booth, šmírovací budka, kde si zájemci mohli promítat pornografické loopy v soukromí (Schlosser, 2003).

Na sklonku 60. let byly natočeny významné pornografické filmy, jako jsou Chains, Suzi la Blonde, Blow-Up 69 a Sex on the Motorway. Autorem těchto filmů byl Alberto Ferro, jež angažoval americkou herečku Brigitte Maier, která byla ochotná hrát hardcorové role (Poštulka, 2007). Prvním filmem, kde byla zobrazena dvojitá penetrace⁵, byl krátký film Delphi in Greece (Poštulka, 2007). V pornografických snímcích se postupně začala objevovat i zoofilie. Příklad takového snímku je dokumentární film Summer Day, ve kterém pornoherečka Bodil Joensen souložila se zvířaty, konkrétně se psem, hřebcem a kancem na farmě. Tento film se stal kultovním filmem zoofilů a byl považován za vrchol sexuální revoluce (Poštulka, 2007). V USA se v 70. letech začalo s budováním pornokin, kde se promítaly pouze filmy s pornografickou tematikou. Na počátku 70. let už pomalu docházelo k nové éře pornofilmů, kdy byly natočeny dnes již kultovní hardcorové filmy jako jsou History of the blue movie, Hollywood blue, Mona the virgin nymph nebo Animal lover (Poštulka, 2007). Další pornografický snímek, který stojí za zmínku, je hardcorový film Doggarama, který vyprodukoval dnes již legendární první pornohvězdu Lindu Lovelace⁶. Tato herečka zde prováděla sex se cvičeným psem a inkasovala za svůj výkon pouhých 100 dolarů. Již rok před velkým pornografickým boomem byl natočen první velký film pro gaye, který nesl název Boys in the sand režírovaný Wakefieldem

5 Dva muži penetrovali ženu do vagíny a konečníku.

6 Příjmení Lovelace Linda začala využívat jako umělecké jméno, její pravé příjmení je Boreman.

Poolem (Slade, 2002). Následuje rok 1972, který je považován za nejvýznamnější v historii pornografie. „*Rok 1972 znamenal obecně a ve všech směrech průlom v pohledu veřejnosti i médií na prezentaci sexu*“ (Poštulka, 2007). Asi nejvýznamnějším pornografickým filmem, který byl v 70. letech natočen, je *Deep Throat*, kde hlavní role ztvárnili již zmíněná Linda Lovelace a Harry Reemse (Douglas, 2002). Příběh je zasazen do lékařského prostředí, hlavní hrdinka jde k lékaři s problémem dosažení uspokojení. Lékař zjistí, že má dívka klitoris v hrdle a orgasmu dosáhne jen, když bude provádět orální sex muži. Tento film je považován za nejvýnosnější ze všech filmů, které byly do této doby natočeny (Tang, 2003). Kromě Lindy Lovelace se na porno scénu dostává další budoucí legenda Marilyn Chambers, která si zahrála unesenou a znásilněnou dívku ve filmu *Behind the green door*. Dalším významným filmem 70. let je snímek *Devil in Miss Jones*. Tento film je o ženě, která celý život žila velmi ctnostně a cudně a která ale po své smrti dostane od ďábla šanci užít si života se všemi neřestmi. Filmem, který znamenal další změnu v pohledu na erotiku, byl snímek *Last tango in Paris*, kde hlavní hrdinové, Marlon Brand a Marie Schneider, poprvé předvedli anální sex. Rok 1972 může být také považován za rok, kdy docházelo k uvolňování zákazů výroby a distribuce pornofilmů. Povolení pornofilmy vyrábět a distribuovat dostalo například Německo a Francie, čímž se zařadily mezi Dánsko, Švédsko (Poštulka, 2007).

Na trh se v 70. letech dostává nový pornografický časopis *Hustler* založený Larrym Flyntem (Bedard, Gertz, 2000). V 70. letech také dochází k rozšiřování sítí sexshopů a půjčoven erotických předmětů a kazet, za kterým stojí zejména producent Reuben Sturman, který zcela ovládl pornografický trh. Distribuce porno filmů byla z velké části spojena s mafií, která se zaměřila na její distribuci.

Za další průlom v rozvoji konzumace porna se může považovat výroba prvního videopřehrávače, se kterým na trh přišla dnes již velice známá a úspěšná firma Sony. Sony začala využívat systém Betamax, který již nepoužíval volné kotoučové pásky, ale uzavřené kazety (Poštulka, 2007). Systém Betamax ale postupně začíná vytlačovat systém VHS, který zpočátku nebyl tak oblíbený jako Betamax kvůli ne tak kvalitnímu přehrávání, větší velikosti kazet a vyšší ceně (Vaněček, 2013).

Rok 1972 je považován za velký boom v rozvoji pornoprůmyslu, kdy došlo ke změně pohledu veřejnosti na sexualitu. Sex již nebyl vnímán jako něco, co musí zůstat v soukromí, jako něco nemorálního, ale naopak začal být veřejně ukazován a propagován. Producenti zjistili, že sexem se dají vydělat veliké peníze, a tak se natáčel jeden film za druhým, přičemž se díky tomu rodily nové a nové pornografické hvězdy.

Za velmi slavnou pornoherečku zlaté éry pornografie můžeme považovat Portoričanku Vanessu del Rio, která byla známá zejména díky své tmavé pleti a také ochotě udělat před kamerou cokoli, co po ní bylo požadováno (Poštulka, 2007). V roce 1979 došlo k ustálení názorů na to, co spadá pod kategorii hard a co pod kategorií soft, přičemž v kategorii hard je povoleno vše kromě pedofilie, nekrofilie a zoofilie (Poštulka, 2007). Za soft pornografii, tedy její jemnější verzi, se považuje zobrazování erotiky, kde ještě můžeme nalézt prvky umění (Čechovská, 2008), jelikož nahota je zde zčásti zahalována a k penetraci buď nedochází, anebo je pro diváka zakryta. Naopak u hard pornografie je vše zobrazeno detailně (Krupička, 2012).

V 80. letech došlo k uvolnění cenzury v šíření pornografie, zákony již výrobu a distribuci pornografického materiálu nezakazovaly a zlepšení se tak dočkaly už i Švédsko a USA. K šíření pornofilmů jednoznačně přispěl vznik systému VHS, se kterým přišla společnost JVC (Tang, 2003). Lidé se tak díky videotechnice mohli na filmy podívat v soukromí doma na televizi. Systémy videoprojekce existovaly tři: VCR (VIDEO 2000), BETA a VHS (Poštulka, 2007). Videorekordér vlastnilo 1% amerických domácností (Poštulka, 2007). Nástupcem VHS se pak postupem času stalo DVD jakožto nejkvalitnější nosič obrazu a zvuku.

Postupně se na trh začaly dostávat i amatérské pornografické snímky, pro které se začal používat název „home-video“. Lidé si tak doma mohli natočit svůj vlastní pohlavní styk a pak je za určitou částku prodat firmám, které je dále distribuovaly. Tato po domácímu natočená videa měla takový úspěch, že dokonce i profesionálové natáčeli videa tak, aby vypadala jako od amatérů (Poštulka, 2007). Od roku 1986, kdy bylo vynalezeno první video s digitálním formátem, bylo možné natáčet amatérská videa ve vysoké kvalitě. Postupně se také začínají natáčet čistě lesbické filmy (Poštulka, 2007) a byla založena společnost Femme Production, která se zaměřila pouze na výrobu pornofilmů pro ženy.

2.6. Konec 20. století a úpadek pornografie

Rok 1986 je zase naopak považován za „černý rok porna“. Popularita pornografie prudce upadá, spousta erotických časopisů a sex-shopů krachuje. Na počátku 90. let končí zlatá éra pornografických materiálů. Ve snaze opět zvýšit popularitu a zisky byly najímány nové neokoukané tváře, často například cizinky tmavé pleti (Poštulka, 2007). Důležitou událostí, která velkou měrou přispěla k šíření pornografie, je vynález

techniky, která umožňuje přenos obrazů a textu prostřednictvím počítačové sítě, takzvané HTML. Vynálezcem je Timothy Berners-Lee. Tuto techniku začali využívat především distributoři pornofilmů. Začaly tak vznikat webové stránky, kde si každý mohl zcela anonymně najít to, co ho zrovna zajímá (Tang, 2003). Vznik internetu má ale i negativní stránku, začaly totiž vznikat i stránky s pedofilní a násilnou tematikou, a tak docházelo i k šíření dětské pornografie a sexuálního násilí (Tang, 2007). Webové stránky byly oblíbené díky anonymitě jak výrobců, tak i konzumentů. Se vznikem internetu vznikly i takzvané chat roomy, které kromě povídání na dálku nabízejí i kybernetický sex⁷ (Tang, 2003).

Po roce 2000 byly vynalezeny nové technologie přenosu obrazu HD DVD a Blu-Ray, které opět nabídli kvalitnější obraz a zvuk (Pornography: A Secret History of Civilization 1999), a dnes se pro účely konzumace pornografie využívá i technologie 3D. V současné době je ale pornografie stále spíše na úpadku především z pohledu producentů, jelikož doba internetu nabízí stahování čehokoliv zdarma a lidé tak nemají důvod si pornografické materiály kupovat. Z tohoto důvodu se již žádné velké pornografické snímky nenatačejí. Vzhledem k tomu, že je ale technologie stále na vzestupu, zmiňme například společnost Google, která vynalezla brýle, jež nabízejí možnost pořizování fotografií a videí (více na www.google.com/glass/start/), je možné, že se situace změní a pornografie zaznamená další vývoj.

Po této krátké historické exkurzi se již v následujících kapitolách zaměřím na konzumaci pornografie především z pohledu sexuologie a sociální psychologie, což je, jak již bylo uvedeno v úvodu, cílem této práce.

⁷ Sex přes internet, kdy nedochází k reálnému kontaktu s druhou osobou či osobami. K pohlavnímu styku dochází virtuální cestou.

3. Vliv pornografie na partnerský vztah

O vlivu pornografie na partnerský a sexuální život už byla napsána řada populárních článků, které radí ženám, jak se vypořádat s problémem přílišné⁸ konzumace pornografie jejich partnerů či manželů. Takovéto populární články přichází s teorií, že pornografie může vnést do manželství vrásky, může velmi negativně ovlivnit vnímání žen z pohledu mužů a zároveň i vnímání svého vlastního těla, protože v erotických časopisech či videích většinou vidíme hezké, dobře obdařené herce a herečky, což pak může mít negativní vliv právě na vnímání našeho těla, které většinou není tak „dokonalé“ jako v pornografickém materiálu. V souvislosti s touto problematikou se často mluví o zkresleném vnímání reality, kdy se údajně expozicí pornografie může narušit naše správné vnímání reality a reálného pohlavního styku s běžnými osobami. Sexuolog Radim Uzel se k této problematice vyjádřil například v knize Pornografie aneb Provokující nahota (Uzel, 2004), kde se postavil proti názoru, že má pornografie negativní vliv na vnímání reálného sexuálního života. Uzel argumentoval tím, že pornografii můžeme připodobnit romantickým filmům. Zralá žena si je také vědoma toho, že muži a obecně vztahy v romantických filmech nejsou realitou a že není možné hledat muže, kteří by byli jako hlavní hrdinové těchto filmů. Stejně jako jsou muži v románech stvořeny podle fantazie žen, jsou i ženy v pornu stvořeny dle fantazie mužů.

Této problematice se každopádně věnuje i spousta odborníků z různých vědeckých oblastí, ať už psychologie, genderových studií či sexuologie. Dalo by se říci, že v současné době dosud neexistuje jednotný pohled výzkumníků na to, jaký a zda vůbec má konzumace pornografie vliv na partnerský život. Problematické je hlavně určení množství pornografie, které už je nějakým způsobem škodlivé a může mít vliv na partnerský či sexuální vztah. Dnešní studie se však už spíše přiklánějí k tomu, že je běžné užívání pornografie neškodné a že může být naopak pro intimní partnerský život prospěšné. Je třeba také uvést, že pokud se jak v populárních, tak v odborných člancích mluví o negativním vlivu konzumace pornografie na vztahy, mluví se v devadesáti procentech o mužích, kteří tento problém mají. O rozdílném vnímání a vlivu pornografie na muže a ženy již bylo také napsáno mnoho studií. Ve všech studiích na toto téma, které jsem prostudovala pro účely své bakalářské práce, jsou uvedeni právě

8 Určení toho, co už je přílišná konzumace a co je ještě v normě, je velice problematické a závisí především na individuálním posouzení jedinců.

muži jako nejčastější konzumenti pornografie. Například v článku G. M. Halda a N.M. Malamutha (2007) je uvedeno, že muži jsou exponováni pornografií v mladším věku než ženy, využívají ji častěji k masturbaci a jsou více vzrušováni hardcore pornografií, kde chybí jakýkoliv cit a láska (Hald, Malamuth, 2007). V následujících odstavcích bych se ale chtěla zaměřit i na studie, které vidí pornografii jako negativum pro partnerský vztah.

3.1. Negativní vliv konzumace pornografie na fungování partnerského vztahu

Jak jsem již uvedla výše, existuje řada studií, která se ke konzumaci pornografie staví negativně. Ve všech studiích ale musíme předpokládat možnost, že výzkumníci nemusí být zcela objektivní a mohou své studie postavit tak, aby si potvrdili svůj vlastní názor na danou problematiku. Podle Radima Uzla mají dokonce výzkumníci s negativním postojem k pornografii strach z toho, že to na ně osobně vlastně dobře působí (Uzel, 2004).

Podle studie, která se zabývala právě touto problematikou, pornografie ohrožuje a až přímo narušuje stabilitu partnerského vztahu a údajně dokonce zvyšuje pravděpodobnost rozchodu či rozvodu (Lambert, Negash, Stillman, Olmstead, Fincham, 2012). Ve studii Zillmana a Bryanta (1988), ve které byli muži a ženy vystavováni pornografii jednou týdně po dobu půl roku, se zjistilo, že ti, kteří pornografii konzumovali, byli méně spokojeni s fyzickým vzhledem a sexuálním chováním svého partnera (Zillman, Bryant, 1988). Častější konzumace pornografie má údajně také vliv na to, jak silně jsme na našeho partnera emocionálně vázáni. Jedinci, kteří využívali pornografii, vykazovali větší počet sexuálních partnerů a více akceptovali mimo partnerský sex (Carroll a kol, 2008). Problémem konzumentů pornografie je údajně také větší tíhnutí a touha vyzkoušet nové sexuální alternativy, což také může vést k nevěře v případě, že jedinec nenalezne u partnera uspokojení takovýchto tužeb (Lambert, Negash, Stillman, Olmstead, Fincham, 2012). Předpoklad, že vyšší konzumace pornografie způsobuje nižší vázanost na vztah, se potvrdila například ve studii, kterou jsem již zmínila v předchozí větě. Ti probandi, kteří upustili od dalšího sledování pornografie, cítili větší vázanost na vztah, a naopak ti, kteří v konzumaci pokračovali nadále, vykazovali nižší míru vázanosti. Konzumace pornografie u jedinců z této studie údajně potvrdila i větší míru flirtování s jinými osobami online, tedy přes chat. Online flirtování ale podle výzkumníků nemůže ohrozit dlouhodobý stabilní vztah, což je

sporné už například z toho důvodu, že ženy posuzují věrnost nejenom podle fyzické intimity, ale z velké části také z emocionálního hlediska. Ženy tedy můžou vidět online flirtování jako emocionální nevěru, která pro ně může být dokonce závažnější než ta fyzická a může více zasáhnout jejich psychiku (Tarver, 2010). Když se zaměříme na fyzickou nevěru, při které dochází k intimnímu styku mezi dvěma jedinci, kteří nejsou v partnerském vztahu, ale jinak partnerský vztah mají s jiným jedincem, existuje dle odborníků důkaz, založený na kvantitativním výzkumu, že častější konzumace pornografie může způsobovat takovýto druh nevěry a také nevázaný sexuální život, kdy si partneři sexuálně vypomáhají, aniž by od sebe očekávali nějaké závazky (Lambert, Negash, Stillman, Olmstead, Fincham, 2012). Problém možného zvýšení tendencí k nevěře může pramenit z nereálného očekávání, které může být způsobeno právě častější konzumací pornografie. V případě, že jedinec nedokáže odlišit reálný sexuální styk s partnerem od pohlavního styku, které konzumuje v pornografii, může dojít ke snížení spokojenosti ve vztahu s partnerem, který už nedokáže naplnit nereálné představy takového jedince, a může v takovémto případě spíše dojít k nevěře, než když je jedinec s partnerským sexuálním životem spokojený (Lambert, Negash, Stillman, Olmstead, Fincham, 2012, Zilmann, Bryant, 1988).

Vzhledem k tomu, že nejčastěji vyhledávaným zdrojem pornografie je v současnosti internet, mnoho výzkumů se zaměřilo právě na tuto oblast. V souvislosti s tím se spousta odborníků zabývá problémem závislosti na pornografii v podobě online videí a negativního dopadu této závislosti právě na partnerský vztah či manželství. Určit, co už je závislost, je ale dosti problematické, a odborníci v tomto určení ještě stále nejsou za jedno. Existuje názor, že závislost na pornografii se vyvíjí už v dětství, přičemž hraje roli příliš brzké vystavení dítěte pornografii, rodiče, kteří jsou k této problematice absolutně uzavření a s dítětem o tom nemluví nebo je dítě vychováváno v nezdravém partnerském vztahu jeho rodičů, pocit samoty nebo izolace dítěte od okolního světa a sexuální zneužívání (Tarver, 2010). Dítě, které je vystaveno pornografii bez toho, aniž by mu bylo rodiči vysvětleno, o co jde, může v budoucnu vnímat ženy jako sexuální objekty a manželství jen jako výhodu pro muže místo toho, aby manželství vnímalo jako svazek, ve kterém jde především o vzájemnou reciprocitu. Takovéto dítě pak může vnímat vztahy pouze ze sexuálního hlediska a sex může vidět jako jádro našich osobností, což se pak může projevit v jeho intimním sexuálním a partnerském životě (Tarver, 2010). V případě, kdy jedince cítí nutkání sledovat pornografii a není schopen se uspokojit pohlavním stykem se svým partnerem, nastává

závažný problém, který může narušit stabilitu vztahu a může vést až ke krachu. Ženy těchto mužů často ani nemusí vědět, že partner nějaký problém má, jelikož se jim partner nesvěřuje a pornografii bere jako své soukromí. Samozřejmě v případě, že pak ve vztahu existuje problém v intimní oblasti, kdy muž není schopen reálného styku s reálnou osobou, může to vyvolat pochybnosti ženy a může tak narušit i její sebevědomí. Takováto žena pak může začít hledat problém sama v sobě. Klinickou studií bylo dokázáno, že muži, kteří trávili více času sledováním pornografie v jakékoliv podobě, měli v reálném intimním styku s partnerkou problém s předčasnou ejakulací a s nedostatečnou erekcí (Layden, 2004, citováno dle Tarver, 2010). Pokud si je toho partnerka vědoma nebo odhalí fakt, že její partner využívá pornografii a není spokojená s jejich sexuálním životem, může pociťovat žárlivost, jelikož konzumace pornografie může být viděna jako druh nevěry (Schneider, 2000). Kromě žárlivosti může také cítit pochybnosti o sobě samé, o svém fyzickém vzezření a svých sexuálních schopnostech. Tyto ženy se pak samy sebe ptají, zda je ještě partner vůbec miluje a zda je s nimi spokojen, nechápou, proč by partner měl využívat pornografii, když má je (Bergner, Bridges, 2002). Může se stát, že muži, kteří už nejsou schopni vnímat realitu, po svých partnerkách chtějí praktiky, které viděli v pornu, a setkají se z druhé strany s odmítnutím. Někdy tito muži dokonce viní své partnerky ze sexuální neschopnosti místo toho, aby hledali chybu sami v sobě (Tarver, 2010). Tento problém pak skutečně může vážně ohrozit stávající vztah, pokud není včas řešen.

V současné době je na trhu porno průmyslu stále více videí či obrázků, které jsou mnohem tvrdší, než byly dříve (D'Orlando, 2009). V historii, kdy bylo ještě negativně pohlíženo na nahotu, bylo nemyslitelné, aby se ženy, kromě těch, které se živily prostitucí, odhalovaly, erotika se uvolňovala velice pozvolna a tolerance na to, co je pornografie, postupem času stále stoupala. Tento fakt způsobil, že si společnost postupně na odhalování těla a projevy sexuality zvykla, a pohled na odhalenou ženu už s většinou nic neudělá. To může být považováno za jeden z důvodů, proč nyní využíváme pornografické materiály k tomu, abychom se vzrušili. Důvodem, proč se již nyní konzumenti uchylují k hard pornu, je také skutečnost, že tvrdé porno už v sobě obsahuje všechny možné praktiky a tím spíše pak diváka uspokojí (D'Orlando, 2009). Běžná žena už tak nemusí stačit sexuálním požadavkům muže, který konzumuje pornografii, kde jsou aktérky okamžitě připraveny a jsou svolné k jakýmkoliv praktikám.

3.2. Pozitivní vliv konzumace pornografie na fungování partnerského vztahu

Na druhou stranu ale existují i studie, které se ke konzumaci staví pozitivně a vidí v ní výhody pro vztah. Pornografie údajně může mít pozitivní efekt na sexuální život partnerů, zejména díky rozšiřování sexuálních znalostí, které konzumace pornografie nabízí. Jedinci se díky pornografii mohou naučit lépe vnímat své tělo a erotogenní zóny a mohou pornografii využít také při intimních činnostech jako zlepšení erotické atmosféry (Daneback, Traeen, Mansson, 2007). Konzumace pornografie může pomoci šířeji porozumět sexualitě (Poulsen, Busby, Galovan, 2012) a přinést nové vzrušení a inspiraci do intimního života páru. I pro ženské pohlaví, ač jsou méně častými konzumenty než muži (Poulsen, Busby, Galovan, 2012), může být pornografie prospěšná, co se týče užívání si sexu. Jedna z respondentek Parvezovi studie uvedla, že ji pornografie pomohla vyznat se ve svém těle, naučila ji užívat si sex a objevila díky ní i nové sexuální pozice a praktiky, kterými si zlepšila partnerský sexuální život (Parvez, 2006). Pokud jedinec využívá pornografie o samotě, může to být považováno za zdravý prostředek, jak si splnit své sexuální fantazie bez toho, aniž by muselo dojít k reálnému, a tedy například rizikovému sexuálnímu styku. V protikladu ke studiím, které vidí konzumaci pornografii jako možné narušení sexuální oblasti v partnerském vztahu a jako sexuální objektivizaci žen, čímž může být narušeno vnímání jejich vlastního těla, bylo jinou studií zjištěno, že v situacích, kdy partneři konzumují pornografii společně za účelem zlepšení jejich sexuálního vztahu, dokáží spolu pak lépe komunikovat, nemívají problémy se vzrušením a ženy samy sebe dokáží vidět pozitivněji (Daneback a kol., 2007). Navíc ženy, které údajně využívají pornografii, ať už o samotě, anebo při sexu s partnerem, vykazují větší sexuální touhu než ty ženy, které se na pornografii ne dívají, což může mít pozitivní efekt na reálný sexuální styk (Poulsen, Busby, Galovan, 2012). Zda má tedy pornografie pozitivní nebo negativní vliv na partnerský vztah je z velké části dáno přístupem obou partnerů. Pokud ženy (anebo i muži) nebudou pornografii vnímat jako rušící element jejich partnerského a sexuálního života, může mít taková konzumace pozitivní vliv na jejich intimní i partnerský život (Hald, Malamuth, 2007).

4. Genderové rozdíly v konzumaci pornografie

V rámci zkoumání konzumace pornografie vznikla i celá řada studií, která se zaměřovala na rozdíly ve vnímání pornografie mezi muži a ženami. Je všeobecně známo a výzkumy potvrzeno, že typickými konzumenty pornografie jsou muži. Muži jsou tedy ti, kteří vyhledávají pornografii častěji a ve větší míře než opačné pohlaví, avšak v současné době ženská konzumace pornografie stále stoupá (Poulsen, Busby, Galovan, 2002). Ženy se svým protějškům začínají v konzumaci pornografie značně vyrovnávat, což je pravděpodobně dáno moderní dobou, která je mnohem tolerantnější k sexuálnímu projevu. Viditelné je to například i na oblékání žen, které je čím dál tím více odvážnější oproti době, která v první řadě diktovala cudnost žen a dívek (Traeen, Nilsen, Stigum, 2006). V určité míře ale také záleží na tom, z jaké země studie pochází a k jakým zemím tento výrok vztahujeme, jelikož ve státech, kde je pornografie celkově zakázaná, by pak realita byla jiná. Frekventovanější konzumace pornografie u mužů ve srovnání s ženami může být také dána jejich obecně vyšší touhou a většími sexuálními potřebami. Ženy, které pocítují větší touhu po sexu, mohou pornografii využívat častěji než ty, které větší touhu nepocítují (Poulsen, Busby, Galovan, 2002). Rozdíly mezi muži a ženami jsou mimo jiné dané také odlišným pohledem na příležitosti, při kterých je pornografie využívána. Muži údajně pornografii konzumují většinou sami nebo s přáteli, často pozdě v noci, za účelem vlastního uspokojení prostřednictvím masturbace. U žen je konzumace odlišná v tom, že chtějí (více než muži) pornografii sdílet se svým partnerem při intimních chvílích a vnímají ji jako prostředek ke zvýšení sexuálního náboje a k oživení intimního styku (Traver, 2010). Jiná studie naopak říká, že ženy nejčastěji konzumují pornografii samy doma v soukromí (Parvez, 2006). Odlišnosti lze nalézt také v typu pornografie, na které se bude dívat žena a na které muž. Mužům jde totiž především o akt soulože, nehledě na okolnosti, například pro ně není důležité, aby měl pornofilm nějaký děj a spádovost. Oproti ženám si vybírají i porno, které je definované jako „hard“. Ženy si ale vybírají nejen z hlediska vzrušivosti, ale důležitou roli pro ně hraje právě situační kontext, dámské pohlaví vyhledává erotické filmy, které mají děj a lze v nich nalézt i aspekt romantiky. Důležité je pro ně také reálnost pornofilmu, to znamená, aby bylo viditelné, že si to herečky užívají i ve skutečnosti a že to není jen hrané (Parvez, 2006). Muži naproti tomu nepotřebují žádný vztahový kontext a vyjadřování emocí, což koresponduje se zjištěním, že nejsou tolik emocionálně a vztahově založeni tak jako ženy. Dále byly nalezeny rozdíly i v

praktikách, na které se více dívají muži a které více vyhledávají ženy. Muži dávají častěji přednost praktikám jako je anální, orální a skupinový sex, přičemž upřednostňují jednoho muže a více žen v rámci zmíněného skupinového sexu, dále častěji vyhledávají amatérský a lesbický sex. Naopak ženy spíše vyhledávají lehčí formy pornografie, přestože se stejně jako muži dívají na skupinové porno, ale s tím rozdílem, že se jedná o jednu ženu a více mužů (Hald, 2006). Podle dalšího zjištění existuje korelace mezi konzumací pornografie a sexuálních praktik jako je orální a anální sex. Ti jedinci, nezávisle na pohlaví, kteří konzumují pornografii, praktikují v reálném sexuálním styku orální a anální sex častěji než ti, kteří pornografii nevyužívají (Häggström-Nordin, Hanson, Tydén, 2005). Odlišný přístup k pornografii u žen může být také dán tím, že ženy jsou často vnímány jako sexuální objekty ať už se jedná o pornofilmy anebo třeba i pouhé reklamy (Stankiewicz, Rosselli, 2008). V pornofilmech bývají často ženy v podřízených, často až násilných, pozicích, kdy si s nimi muži mohou dělat, co chtějí. Z tohoto důvodu mohou mít ženy nepříjemný pocit při sledování pornografických materiálů, vadí jim, že muži na ně pohlížejí jako na objekty své sexuální touhy a vnímají pouze jejich těla, místo jejich osobnosti. Vliv na odlišné vnímání pornografie u žen, v tomto případě negativní, může mít také skutečnost, že se ženy staví jinak i k nahotě. Ženské pohlaví má tendence srovnávat se se ženami nejen z pornografie, ale i z módních časopisů, kde je prezentována krása ženy dosti nereálně. Z toho pak bývají rozladěné, vnímají sami sebe jako ošklivé a neatraktivní a mají pocit, že by tak také měly vypadat, aby s nimi byli muži spokojeni. Jsou si vědomy toho, že jsou tyto „dokonalé“ ženy v pornofilmech určeny k tomu, aby muže vzrušily, a mají pocit, že jsou mužským ideálem, který ukazuje, že takové ženy chtějí mít i doma. Takové myšlenky pak mohou velmi negativně působit na jejich sebevědomí a mohou poukazovat i na nepříjemné pocity, které ženy mohou při sledování pornofilmu pociťovat. (Parvez, 2006).

5. Agresivita a pornografie

Ačkoliv obecně neexistuje příliš mnoho studií, které by se zabývaly konzumací pornografie, největší oblast tohoto mála tvoří výzkumy, které se soustřeďují na vliv sexuálně explicitních materiálů, tedy i pornografie, na agresivitu mužů a na jejich vnímání ženského těla. Vliv pornografie na agresivitu je ožehavým tématem, o kterém řada výzkumníků neustále diskutuje. Napříč vědeckou scénou existují výzkumy, které poukazují na korelaci mezi konzumací pornografie a agresivitou, a naopak výzkumy, které tuto spojitost popírají. Sexuolog Radim Uzel se jasně staví na stranu výzkumníků popírajících vliv sexuálně explicitních materiálů na agresivitu. „*Konzumace pornografie není v žádném případě příčinou sexuálního násilí, spíš naopak, mnohé prvky sexuální agrese dokáže omezovat a tlumit*“ (Uzel, 2004).

Dá se říci, že to, zda výzkumníkům vychází pozitivní či negativní výsledky závisí na tom, s jakou skupinou se identifikují. S negativním přístupem k pornografii se tedy setkáme především u feministicky založených skupin, které jsou anti-pornograficky zaměřeny. Pornografie je zde viděna jako degradující, jelikož v ní dochází k objektivizaci žen, které jsou vnímány především jako objekty sexuálního vzrušení. Ženy většinou bývají v pornografických filmech v submisivních, často dokonce až v násilných pozicích. Podle představitelů feministických skupin mohou takováto pornografická videa způsobovat zvýšenou agresivitu vůči ženám a mohou vést k pocitu, že je agresivní chování vůči ženám normální. Žijeme ve společnosti, která je patriarchálně založená, ženy v ní vždy byly a jsou považovány za to submisivnější a slabší pohlaví, což může vést k přesvědčení, že je to tak správné a že ženy tak dokonce chtějí být vnímané. Pornografie ale údajně nemá na postavení žen ve společnosti vliv (Padgett, 1989).

Podle odborníků se dá vliv konzumace pornografie na agresivitu vysvětlit pomocí teorie sexuálního učení, která říká, že jedinci přebírají vzorce chování, podle kterých pak v budoucnu jednají skrz učení (Yang, Youn, 2012). Podle této teorie u jedinců, kteří jsou vystaveni pornografii, roste nebezpečí, že podle ní budou posuzovat realitu. Jinak řečeno, konzumace násilné pornografie může zvýšit pravděpodobnost, že se jedinci budou chovat agresivně a naopak konzumace nenásilné pornografie by neměla mít na agresivitu vliv, jelikož není v nenásilné pornografii přítomna a nemůže tak dojít k procesu učení (Yang, Youn, 2012).

Jak jsem již uvedla výše, ženy jsou v pornografických videích často zobrazovány v podřízených až násilných pozicích, v některých pornografických videích dochází přímo až k hranému znásilnění, proti kterému se sice pornohercečka naoko brání, ale ve skutečnosti jej vyžaduje a nakonec díky tomu dosáhne i orgasmu. Není divu, že pak mohou mít muži mylnou představu o tom, co ženy chtějí. Tato videa mohou vyvolávat mylnou představu o tom, že ženy vlastně chtějí být znásilněné a odpor pouze předstírají. Morgan dokonce pornografii vidí jako teorii a znásilnění jako praxi, uvedení do reality (Sommers, 1987).

Podobné je to i u homosexuálních jedinců. Stejně jako v heterosexuální pornografii se i v té homosexuální vyskytují dominance či přímo znásilnění a funguje zde stereotyp, že „ne“ ve skutečnosti znamená „ano“ a že znásilnění je tedy ve skutečnosti chtěné. I u homosexuálních jedinců tedy může dojít k „učení“ z násilných pornografických materiálů, což může mít za následek zkreslené vnímání reality a nabytí dojmu, že je to tak normální. I v homosexuální pornografii se tedy vyskytuje agresivita a násilí, což může mít vliv na chování v reálu (Kendall, 2004).

Podle nefeministicky založených výzkumníků sice může existovat spojení mezi konzumací pornografie a agresivitou, ale pornografie podle nich sama o sobě agresivitu nezpůsobí (Vega, Malamuth, 2007). Jedinec musí být k agresivnímu chování nějakým způsobem predisponován, přičemž závisí jednak na osobnostním a jednak na situačním kontextu. To znamená, že jedince musí buď sám trpět poruchou osobnosti anebo být nějakým způsobem rozrušen, což souvisí s teorií agresivity, která říká, že konzumace násilné pornografie může tuto agresivitu zvýšit, jinými slovy pokud byl jedinec před konzumací násilné pornografie něčím rozrušen nebo rozzloben, může to jeho již existující agresi zvýšit. Rizikovými faktory, které zvyšují pravděpodobnost agresivity v souvislosti s pornografickými materiály, se zabývali výzkumníci Vega a Malamuth. Zaměřili se na to, zda může být konzumace pornografie riziková pro všechny jedince anebo zda závisí na dalších faktorech, které mohou vyvolat zvýšenou agresivitu. Zjistili, že důležitými prediktory sexuální agrese jsou psychopatie, arogance, nedostatek empatie a popudlivost. To znamená, že u jedinců, kteří vykazují tyto rysy, může dojít při konzumaci pornografie ke zvýšené sexuální agresivitě. Spojitostí pornografie a agresivity se zabývali také Yang a Youn. Ve své studii využili techniku, při které byli jedinci vystaveni neutrálnímu podnětu, nenásilné, násilné a sadomasochistické pornografii a vždy po expozici měli za úkol házet šipky na obrázky buď věci anebo

osob, přičemž si respondenti měli sami vybrat, který z terčů zvolí. Celkově si respondenti, kteří byli vystaveni pornografii bez ohledu na to, jakého byla typu, častěji volili obrázky s lidskými tvářemi než ti, kteří byli vystaveni neutrálnímu stimulu. Co se týče násilné a sadomasochistické pornografie, respondenti, kteří byli vystaveni těmto dvěma typům, si vybírali lidské terče častěji než jedinci, kteří byli vystaveni nenásilné pornografii. U všech typů pornografie ve srovnání s neutrálním stimulem, byly spíše vybírány terče s ženskými obličejí. Jako vysvětlení, proč si respondenti zvolili své terče, bylo nejčastěji uvedeno: sexuální zájem, zájem v opačné pohlaví, necitlivost („*je to pouze obrázek*“), nepřátelskost („*prostě se mi zrovna ten obličej nelíbí*“) a neopodstatněný hod („*prostě jsem to chtěl hodit a nepřemýšlel jsem, kam*“). Všechny tyto důvody byly uváděny častěji po expozici pornografie (více u násilné a sadomasochistické), než po vystavení neutrálnímu stimulu. Výzkumníci tedy pomocí své studie zjistili, že jedinci, kteří byli vystaveni pornografii (častěji té násilné a sadomasochistické), si jako terč vybírali lidské tváře, což koreluje s agresivními tendencemi. Obecně byly přitom častěji vybírány obličejí ženské než mužské (Yang, Youn, 2012). V jiné studii bylo zjištěno, že muži, kteří preferují násilnou pornografii, vykazují nižší míru inteligence, vyšší míru nepřátelství, jsou častěji nevěrní a mají tendence k agresivnímu a antisociálnímu chování (Malamuth, Huppín, 2005). Konzumace sexuálně explicitních materiálů také údajně častěji vede k hostilním fantaziím u mužů a podporuje stereotypní představu, že ženy si zaslouží a dokonce tajně touží po tom, být znásilněné (Malamuth, Huppín, 2005). Pornografie tedy sama o sobě nemá, co se týče agresivního chování, na jedince vliv, pokud již jedinec není k takovému chování nějakým způsobem predisponován. Zda pornografie vzbuzuje agresivitu nebo ne závisí také na tom, jaké pornografii je jedinec vystaven. Je rozdíl, jestli jedinec konzumuje nenásilnou pornografii, sadomasochistickou pornografii anebo násilnou pornografii, což je problém studií, které toto neodlišují. Výsledky tím pak mohou být znehodnocené a vůbec nemusí odpovídat realitě. Zatímco násilná a sadomasochistická pornografie může u predisponovaného jedince vyvolat zvýšené agresivní chování, nenásilná pornografie takový vliv nemá. Ovšem ve studii Zillmanna měla i nenásilná pornografie vliv na agresivitu. Podle tohoto výzkumu, který byl prováděn v laboratorních podmínkách, zvyšuje násilná i nenásilná pornografie necitlivost vůči obětem sexuálního násilí, zvyšuje nátlak vůči ženám, co se týče sexuálních poloh, které muži chtějí se svými partnerkami vyzkoušet, ale setkají se s neochotou, a zvyšuje možnost spáchání trestného činu znásilnění. I zde je ale třeba

zmínit, že výzkumníci tyto výsledky významně pozorovali pouze u jedinců vykazujících určitý stupeň psychotismu. Na jedince, který nevykazuje psychotické tendence, by konzumace pornografie neměla mít vliv, co se týče zvýšeného agresivního jednání (Zillmann, 1986).

Vliv pornografie na agresivitu vůči ženám byl mimo jiné zkoumán také ve výzkumu, kde se srovnávaly dvě skupiny žen. První skupinu tvořily ženy, které měly osobní zkušenost se sexuálním či jiným násilím ze strany svého partnera, a naopak druhou skupinu tvořily ženy, které žádné zkušenosti s násilím ze strany partnera neměly. 56% žen, které měly zkušenost s násilím ze strany partnera, uvedly, že jejich partner využíval pornografické časopisy minimálně jednou měsíčně, a 37% žen ze stejné skupiny uvedlo, že jejich partner využívá minimálně jednou měsíčně pornografická videa. Naopak ve srovnání s ženami, které neměly zkušenosti s násilným chováním partnera, pouze 14% z nich uvedlo stejnou frekvenci u pornografických časopisů a 3% u pornografických filmů. Výzkumníci jako jeden z limitů této studie uvedli skutečnost, že se nezaměřili na odlišný socioekonomický status těchto žen, který by mohl ovlivnit výsledky této studie. Toto pochybení ale v další studii odstranili a přesto došli ke stejným výsledkům, tedy že existují rozdíly mezi těmito dvěma skupinami žen. Socioekonomický status respondentek tedy v této studii neměl na konečný výsledek vliv (Sommers, Check, 1987). Tato studie se zaměřovala i na problematiku přenesení pornografie do reálného sexuálního styku. Celých 36% žen z obou skupin uvedlo, že bylo někdy partnerem přesvědčováno, ať sledují pornografický film společně s partnerem a 7% těchto žen bylo pod hrozbou donuceno, aby imitovaly chování aktérů v pornografii. 24% žen majících zkušenost s násilím uvedlo, že na nich partner použil fyzické násilí, aby je donutil imitovat pornografické scény a chování pornoherců, a 15% z nich bylo dokonce znásilněno (Sommers, Check, 1987).

Vliv pornografie na agresivitu byl zkoumán i v kontextu rasismu. Cowan a Campbell studovali korelaci rasismu a sexismu v mezirasové pornografii a zjistili, že bílí muži byli více agresivní k černoškám než k běloškám. Oba typy žen byly zobrazovány v submisivních pozicích, ale s tím rozdílem, že muži ejakulovali běloškám na obličej a černoškám do úst při orálním sexu, který byl prováděn vkleče. Více násilí se vyskytovalo v páru běloch-černoška než v páru černoch-běloška. Rozdíly mezi páry černoch-černoška a běloch-běloška nalezeny nebyly. Co se skupinového sexu týče, více násilí bylo vypořádováno ve skupině více mužů a jedné černošky než ve skupině, kde

byla ženou běloška. Černošky byly tedy obecně většími objekty násilí než bělošky, jak od černochoů, tak od bělochoů, dokonce byly přirovnávány ke zvířatům. Ze srovnání bílých a černých mužů vyšli jako více násilní a tedy méně intimní černoši než běloši ať už se jednalo o černošku nebo bělošku. Rasové rozdíly byly pozorovány i u Hispánek a Asiatic. Když běloch v pornografické scéně účinkoval s hispánskou ženou, téměř vždy bylo přítomno násilí, naopak ale, když byl běloch spárován s Asiatickou, násilí zpozorováno nebylo. Toto zjištění by mohlo souviset s tím, že Asiaticky jsou údajně vnímané jako lidské panenky a Hispánky jako silně sexuálně založené a vyžadující sexuální násilí (Turner, Purcell, Christine, 1997).

Závěrem je třeba říci, že byla většina experimentů prováděna v laboratorních podmínkách, tudíž zjištění nemusí odpovídat výsledkům, které bychom získali, kdybychom respondenty zkoumali v jejich přirozeném prostředí. Taková to skutečnost může značně znehodnotit výsledky, které o vlivu pornografie na agresivitu máme (Malamuth, Huppín, 2005). Zároveň bych ještě chtěla zmínit fakt, že veškeré studie, které se zabývaly tématem pornografie a agresivity, se zaměřovaly pouze na muže, tedy na násilné chování mužů vůči ženským obětem. Nabízí se tedy otázka, v jaké míře a zda vůbec má pornografie vliv na ženské pohlaví.

6. Pornografie na internetu a problematika závislosti

Se vznikem a expanzí internetu získala konzumace pornografie zcela nový rozměr. Kromě tradičních médií jako jsou videokazety, DVD a časopisy, se pornografie začala objevovat i na internetu a za posledních pár let se počet webových stránek se sexuálně explicitní tematikou mnohonásobně zvýšil. Výzkum z roku 2002 ukázal, že téměř 50% webových stránek obsahuje sexuální tematiku (Mc Nair, 2002) a sex se stal nejvyhledávanějším tématem (Nua Internet Surveys, 2001). Jedním z hlavních důvodů, proč došlo k expanzi vyhledávání sexuálně explicitních témat na internetu, je jejich snadná dostupnost. Lidé si mohou pornografická videa zakoupit či zdarma⁹ stáhnout ze serverů, které uživatelům nabízejí širokou škálu videí s pornografickým obsahem (D'Orlando, 2009). Nejvíce vyhledávanými stránkami s pornografickou tematikou jsou například youporn.com, porntube.com nebo xtube.com (D'Orlando, 2009). V současné

⁹ Častá je také praxe, kdy provozovatelé pornografických stránek nabízí zdarma jen prvních pár minut videí a pokud chce zájemce zhlédnout video celé, musí za něj již zaplatit (D'Orlando, 2009).

době existují i servery, kam lze nahrát domácí videa obsahující amatérskou soulož, za kterou pak další návštěvníci stránek musí zaplatit.

Výhodou internetu je také jeho anonymita. Člověk si díky naprosté anonymitě může zcela přetvořit svou identitu, ztrácí zábrany, které by mohl mít při fyzické interakci, a díky tomu může snadno naplnit své potřeby (Goldberg, Peterson, Rosen, Sara, 2008). Jedinci mohou kontrolovat, co s ostatními budou nebo nebudou sdílet, jelikož zde nedochází k žádným neverbálním projevům jako je hlas, mimika a celkové tělesné projevy (Ferree, 2003). Právě anonymita a absence zábran mohou být důvodem vedoucím k rozvinutí návykového problému (Goldberg, Peterson, Rosen, Sara, 2008). Motivací pro vyhledávání pornografie či virtuálního sexu na internetu je několik. Podle Kinseyho institutu a Public Broadcasting Service je pornografie využívána pro osobní a emocionální účely. Mezi pěti nejčastějšími jsou fyzická úleva pomocí masturbace, sexuální vzrušení, zvědavost, naplnění fantazií, které jedince nehodlá realizovat, a rozptýlení (Paul, Shim, 2008). Burns ve své studii shrnul šest motivací, které jedince vedou ke konzumaci pornografie na internetu. Tyto motivace jsou: oživení sexuálního života, zmírnění sexuálního napětí, nabuzení sexuálního partnera, pocit vzrušení, užívání si společenské události a učení o sexu (Paul, Shin, 2008). Burns zde rozšířil osobní a emocionální motivaci o motivaci socializační a vzdělávací. Boies ale uvedl, že vyhledávání pornografie pro vzdělávací účely mezi sexuální aktivity na internetu sice patří, ale nedochází jejím prostřednictvím k uspokojení této potřeby (Paul, Shin, 2008). Ferree sexuální aktivitu na internetu rozdělil do dvou skupin: individuální a interaktivní. Individuální aktivita obsahuje pasivní konzumaci pornografie, to znamená pouhé sledování sexuálně explicitních materiálů, ať už to jsou časopisy nebo videa, kdy nedochází k žádnému kontaktu s reálnou osobou. Interaktivní aktivita se vyznačuje svou aktivitou ve využívání pornografie. Mezi interaktivní aktivity patří například výměna erotických emailů, erotické chaty či videochaty a virtuální sex (Traeen, Nilsen, Stigum, 2006). Podle Coopera jsou nejčastějšími sexuálními aktivitami na internetu hledání partnera, konzumace erotiky, účastnění se erotických chatů, nakupování erotických pomůcek, hledání rad ohledně sexuálních problémů a využívání virtuálního sexu (Cooper, Griffin-Shelley, 2002). Podle studie, kterou provedli výzkumníci Paul a Shim, jsou hlavními motivy konzumace pornografie zábava, vyrovnání nálady, masturbace, naplnění fantazie a zvyk či rutina. Respondenti v rámci tohoto on-line výzkumu uvedli, že jejich motivací k využívání pornografie na internetu bylo vyplnění času v době, kdy

cítili nudu, získání vzrušujícího obrazu, který by jim pomohl k vyvrcholení při masturbaci, zmírnění stresu či frustrace, naplnění fantazie, při kterých si respondenti často představovali sexuální styk s herci či herečkami z pornofilmu nebo sami sebe jako herce v pornofilmu, dále jako důvod konzumace uvedli koníček, ale také pocit nutkání ke konzumaci pornografie či neschopnost s ní přestat, což souvisí s kompulzivním chováním a poukazuje na fakt, že konzumace pornografie na internetu může vést k patologickému chování (Paul, Shim, 2008). Pro shrnutí znaků internetové pornografie se často používá termín „Triple A Engine“, podle kterého je pornografie na internetu charakterizována třemi slovy: accessibility, affordability, anonymity, což v překladu znamená: přístup, dostupnost, anonymita (D'Orlando, 2011).

Ve studiích zabývajících se tématem internetové pornografie byly také nalezeny genderové rozdíly v konzumaci této pornografie. Obecně napříč studii bylo zjištěno, že pornografii na internetu využívají více muži než ženy, ačkoliv motivace ke konzumaci jsou u obou pohlaví stejné (Paul, Shim, 2008). Muži ale údajně více preferují vizuální erotiku, zatímco ženy se spíše účastní erotických chatů (Traen, Nilsen, Stigum, 2006) a dávají přednost interaktivní formě sexuální aktivity (Ferree, 2003). Ferree tuto skutečnost vysvětluje tak, že ženy spíše hledají romantiku a lásku, proto spíše využívají chatové místnosti, kde mohou být v kontaktu s muži. Vyhledávají tedy spíše aktivní formu sexuálního uspokojení na internetu než pouze pornografická videa, kterým dávají přednost muži, a hledají v této interaktivní komunikaci jakési zdání vztahu spíše než anonymní sex (Ferree, 2003). Ženy se dokonce také častěji než muži chtěly se svým on-line sexuálním partnerem setkat i v reálném životě (Ferree, 2003). Intimita se zde totiž může vyvinout rychleji než v reálném vztahu (Ferree, 2003). Tendence setkat se se svým on-line partnerem přiznalo 80% žen (Schneider, 2000). Dalším genderovým rozdílem v internetové pornografii je v ochotě za pornografii zaplatit. Ženy dávají přednost spíše neplaceným videím, kdežto muži jsou více než ženy ochotni za pornografické materiály zaplatit. Ženy si ale pornografii na internetu z hlediska vzrušení neuvžívají tolik jako muži a spíše mohou cítit i negativní pocity jako je zloba či odpor (Goodson, 2000). Rozdíly byly nalezeny i ve srovnání heterosexuálních a homosexuálních jedinců. Homosexuální a bisexuální jedinci (lesby i gayové) využívali erotické chaty častěji než heterosexuálové (Traeen, Nilsen, Stigum, 2006). Výzkumníci to vysvětlují tím, že internet a chatové místnosti jsou pro komunity homosexuálů nebo i transexuálů místem, kde se mohou sdružovat a zvýšit tak své šance

na setkání s vhodným potencionálním partnerem (Tikkanen, Ross, 2003).

V souvislosti s internetem se začal zkoumat i problém závislosti na pornografii a kybersexu. Pojem závislost ale není zcela přesný, spíše se jedná o návykovou a impulzivní poruchu (Nešpor, 2000), přestože zde nalezneme shodné rysy. V odborných studiích se ale většinou setkáme právě s pojmem závislost. Závislost je definována jako problém, při kterém jedinec cítí silné nutkání k opakované expozici podnětu způsobující závislost, dochází ke zvýšení tolerance a odvykacímu stavu při absenci stimulu (Tarver, 2010). Návykový problém se se závislostí shoduje především v negativních dopadech v sociální, pracovní a osobní oblasti. Určit co už může být posuzováno jako problematické užívání pornografie, není snadné. Odborníci nejsou v tomto určení zdaleka jednotní. Skinner popsal rozvinutí závislosti na pornografii v sedmi úrovních (Tarver 2010). V první fázi jedinec využívá pornografii jednou nebo dvakrát ročně, přičemž postupně je konzumace rozšířena na dobu šestkrát ročně. Na třetí úrovni četnost konzumace roste a v této fázi už lze začít spekulovat o možném kompulzivním chování, kdy jedinec využívá pornografii minimálně jednou měsíčně, ale jedná se o epizody trvající několik hodin v kuse. Na úrovni čtyři až sedm roste tolerance v konzumaci pornografie, jedinec ji využívá čím dál častěji a v těchto fázích už dochází k nepříjemným pocitům odvykacího syndromu. Pokud se jedinec dostane až na úroveň sedm, stane se jeho konzumace denní záležitostí. Jedinec nedokáže myslet na nic jiného, má problémy ve všech sférách života, cítí silné bažení a konzumuje násilnější a více „hardcore“ pornografii (Tarver, 2010). Podle jiných autorů je za závislého považován jedinec, který je pornografii vystavován jedenáct hodin týdně (Tarver, 2010). Právě konzumace pornografie na internetu může častěji než pornografie konzumovaná z jiných zdrojů rozvinout problém závislosti (Kalman, 2008). Závislost mimo jiné způsobuje problémy v osobním, pracovním a společenském životě jak závislého jedince, tak i jeho okolí jako je rodina, přátelé a spolupracovníci (Goldberg, Peterson, Rosen, Sara, 2008). Závislý jedinec má problémy v komunikaci, časté jsou rozchody s partnerem ať už kvůli problémové komunikaci, nebo i ztrátě zájmu o sex. Dalšími důsledky závislosti na kybersexu jsou osobnostní změny, ztráta zaměstnání, nekvalitní spánek, deprese, pocity osamění a izolace (Young, 2000).

7. Preference pro výběr partnera

Preference pro výběr partnera hrají v našem životě velkou roli. To, jaké partnery si vybíráme, se pokouší vysvětlit evoluční teorie, která říká, že hlavním cílem živočichů, i člověka, je se rozmnožit a počít potomky s kvalitními geny a dobrou výchovou, přičemž v těchto preferencích existují mezipohlavní rozdíly. Svou roli hraje také vztahový status, to znamená, že se preference liší v závislosti na tom, zda se bude jednat o krátkodobý nebo dlouhodobý vztah. Podle evoluční teorie vznikly pohlavním výběrem určité znaky, které jsou indikátorem dobrého zdravotního stavu jedince a také toho, jaký má reprodukční potenciál. Muži tak hledají z evolučního vyhledávají jako partnerky ženy, které jim budou schopné porodit potomka, tedy které jsou plodné (Symons, 1979). Z tohoto důvodu muži shledávají jako atraktivní ty ženy, které mají femininní znaky, jsou mladé a mají nižší WHR, což poukazuje právě na jejich fertilitu (Barrett a kol., 2007). „*Prvky atraktivity jsou univerzálně interpretovány jako znaky ženské plodnosti*“ (Barret a kol, 2007). Pro muže je tedy ve výběru vhodné partnerky důležitá fyzická atraktivita. Ženy naopak fyzickou atraktivitu u mužů nepokládají za tak zásadní. Pro ženu, která je v počtu potencionálních počatých dětí omezená, je především důležité materiální zabezpečení a ochota do potoků investovat (Symons, 1979). I ženy ale vnímají některé znaky u mužů jako atraktivní. Preferují tak muže, kteří mají maskulinní rysy, to znamená muže, kteří mají V tvar těla, WSR 0,9 a vyšší postavu či vousy, což poukazuje na zralost, dominanci, spolehlivost (Barrett a kol., 2007), a zároveň jsou tyto rysy také indikátorem dobrého zdraví a kvalitních genů (Thornhill, Gangestad, 2006). Mužská výška také poukazuje na možný vyšší sociální status a tedy větší množství zdrojů, kterými muž může zaopatřit potomky (Schumacher, 1982, Jackson, 1992, citováno dle Barrett a kol., 2007). Pro dlouhodobý vztah si ale ženy vybírají spíše muže, kteří mají femininní znaky, jelikož takoví muži jsou spíše ochotni dlouhodobě investovat do potomků (Rhodes, Simmons, Peters, 2005). Ve studii Howarda a kolektivu se zjistilo, že ženy u svých partnerů spíše preferují expresivitu, cílevědomost, agresivitu a atletickou postavu, zatímco muži u svých partnerek hledí na jejich fyzickou atraktivitu (Howard, Blumstein, Schwartz, 1987). Je ale třeba zmínit, že ženy jsou ve svých preferencích ovlivňovány faktory, jako jsou menstruační cyklus a hormonální hladiny (Jones, 2005). Několik málo studií se zaměřilo i na preference u homosexuálních jedinců. Zjistilo se, že se homosexuální jedinci v preferencích v zásadě od heterosexuálů neliší. Stejně jako heterosexuální muži i gayové shledávají jako

atraktivnější ty ženy, které mají femininní rysy (Glassenberg, Feinberg, Jones, Little, DeBruine, 2009). Glassenberg a kol. zjistili, že homosexuální muži silně preferovali maskulinitu u mužů. Fotografie na inzerátech nabízejících sex po telefonu pro homosexuální muže zobrazovaly velice muskulaturní muže (Bailey, Michael, Kim, Peggy, Hills, Linsenmeier, Joan, 1997). U homosexuálních žen nebyly shledány žádné výrazné preference pro maskulinitu nebo feminitu u mužů, ale u žen preferovaly femininní rysy (Glassenberg, Feinberg, Jones, Little, DeBruine, 2009). Podle Baileyho preference homosexuálních mužů zrcadlí preference heterosexuálních žen a preference homosexuálních žen zrcadlí preference heterosexuálních mužů, to znamená, že i homosexuální jedinci vyhledávají jedince, kteří se vyznačují typickými rysy pro své pohlaví (Bailey, Kim, Hills, Linsenmeier, 1997). I u homosexuálních jedinců hraje roli, zda si jedince vybírají spíše pro krátkodobý, otevřený vztah nebo si naopak vybírají dlouhodobého partnera pro život. Heterosexuální muži, kteří jsou více otevření k nezávaznému vztahu, preferují feminitu u žen spíše než heterosexuální muži, kteří hledají partnerku pro dlouhodobý vztah. Podobné je to i u homosexuálních jedinců, kteří u mužů preferují maskulinitu tím spíše, když hledají otevřený vztah, kdežto pro dlouhodobý vztah nehraje maskulinita u mužů tak silnou roli (Glassenberg, Feinberg, Jones, Little, DeBruine, 2009). To v jaké míře budou homosexuální muži vyhledávat maskulinně vypadající partnery, závisí na jejich vlastní míře maskulinity, jinak řečeno homosexuální muži, kteří sami sebe vnímají jako maskulinní ať už co se týče vzhledu nebo chování, vyhledávají muže, kteří jsou také maskulinní v těchto dvou oblastech (Bailey, Kim, Hills, Linsenmeier, 1997). Naopak čím více homosexuální muž vnímá sám sebe jako femininní, tím méně pro něj bude maskulinita partnera důležitá (Bailey, Michael, Kim, Hills, Linsenmeier, 1997). Homosexuální ženy zase vyhledávají partnerky, které jsou vzhledově femininní, ale ne femininní svým chováním (Bailey, Kim, Hills, Linsenmeier, 1997). Podle Baileyho homosexuální muži vykazují stejné preference, které jsou typické pro heterosexuální muže. Dávají přednost mladším partnerům (Hayes, 2001), hledí více na fyzickou atraktivitu (Howard, Blumstein, Schwartz, 1987), mají tendence vyhledávat příležitostný sex a vyhledávají sexuálně explicitní materiály stejně jako heterosexuální muži (Bailey, 1994). Ve studii Valentové a kol. bylo zjištěno, že jak homosexuální muži, tak heterosexuální ženy dávají přednost hlubokému hlasu, což je také projevem maskulinity (Valentová, Roberts, Havlíček, 2013). Zároveň bylo zjištěno, že homosexuální muži bez stálého partnera preferují maskulinní hlas i tvář více než zadaní homosexuální muži. I v této studii byl nalezen

efekt toho, v jaké míře vnímají jedinci sami sebe jako maskulinní, na jeho hlasové a obličejové preference u potencionálního partnera. Homosexuální muži, kteří sami sebe vnímali jako maskulinní, více vyhledávali partnery s maskulinním hlasem, ale spíše s femininními obličejovými rysy (Valentová, Roberts, Havlíček, 2013). Obličejová atraktivita ale nekorespondovala s atraktivitou hlasu a maskulinní obličejové rysy nesouvisely s maskulinním hlasem (Valentová, Roberts, Havlíček). To, jakého si homosexuální jedinec vybere partnera, závisí podle studie Zhenga a kolektivu na tom, jestli je v pohlavním styku aktivní nebo pasivní. Homosexuálové, kteří jsou při sexu aktivní, to znamená, že penetrují svého sexuálního partnera při análním sexu, preferují muže, kteří vykazují femininní rysy tváře. Naopak ti, kteří bývají v pasivní roli, to znamená, že se nechávají partnerem penetrovat při análním styku, dávají přednost partnerům vykazujícím maskulinní rysy tváře (Zheng, Hart, Zheng, 2011). Ti, kteří nepreferují ani aktivní, ani pasivní roli, nevykazují žádné preference, co se týče maskulinity a feminity (Zheng, Hart, Zheng, 2011).

8. Fantazie

Fantazie jsou přirozenou součástí našeho života a mohou poukazovat na přání a touhy, které nechceme nebo se dokonce i bojíme přiznat a uvést do reality. Často mohou být fantazie jakousi předzvěstí či vysvětlením našeho chování a mohou nám sdělit, co jedince opravdu vzrušuje (Hicks, Leitenberg, 2001). Zkoumání fantazií se proto využívá i pro terapeutické účely.

Fantazie, ať už jsou sexuálního rázu nebo ne, se objevují v myslích všech jedinců neohledně na pohlaví a sexuální orientaci. V následujících pár řádcích se zaměřím právě na fantazie sexuálního rázu, jelikož fantazie souvisí i s tématem mé práce.

Sexuální fantazie jsou zcela soukromou záležitostí, nikdo nám do naší mysli nahlédnout nemůže, pokud mu to sami nedovolíme, a tak mohou fantazie obsahovat představy, které jsou neslučitelné s realitou, které mohou být třeba i nelegální a za které bychom se mohli stydět, kdybychom je uvedli do reality (Wilson, 1997). Za naše fantazie nás nikdo nemůže kritizovat, či odsuzovat (Wilson, 1997).

I u fantazií nalezneme jisté genderové rozdíly. Muži mívají sexuální fantazie obecně častěji než ženy při nesexuálních aktivitách a masturbaci, ale ne při pohlavním

styku (Leitenberg, Henning, 1995). Ve studii Davidsona a Hoffmana bylo zjištěno, že vdané ženy bez ohledu na to, zda jsou v manželství spokojené nebo ne, využívají fantazie k tomu, aby si zvýšily vzrušení při sexu a snadněji tak dosáhly orgasmu (Davidson, Hoffman, 1986). Rozdíl mezi sexuálními fantaziemi mužů a sexuálními fantaziemi žen lze najít především v kontextu. Zatímco fantazie mužů obsahuje sexuálně explicitní obrazy bez emočního kontextu, fantazie žen obsahuje v první řadě emocionální spojení s partnerem, které například soulož jen druhotně dotváří (Barclay, 1973, Leitenberg, Henning, 1995). Dalším rozdílem v sexuálních fantasiích žen a mužů je to, v jaké míře se v jejich fantasiích objevuje současný partner nebo někdo cizí. Ačkoliv bylo zjištěno, že obě pohlaví mají fantazie s jinou osobou než je jejich současný partner, fantazie žen tak více obsahují sexuální aktivity se současným přítelem, u mužů je to ale naopak, muži mívají více než ženy fantazie mimo rámec současného vztahu (Hsu, Kling, Kessler, Knapke, Diefenbach, Elias, 1994, Hicks, Leitenberg, 2001). Častost fantasií o jiném než současném partnerovi souvisí i s délkou vztahu, čím vztah trvá déle, tím více fantazie jedinců obsahují sexuální aktivity s jiným partnerem (Hicks, Leitenberg, 2001). Fantazie o sexuálních aktivitách s jiným než současným partnerem může mít podle studie Hickse a Leitenberga spojitost i s počtem bývalých sexuálních partnerů, to znamená, že jedinci, kteří měli více sexuálních partnerů v minulosti, mají více fantasií o jiném než současném partnerovi. Dokonce byla nalezena i spojitost mezi takovými fantaziemi a nevěrou. Fantazie jedinců, kteří byli svému současnému partnerovi nevěrní, obsahovaly sexuální aktivity s jiným partnerem. Podle Hickse a Leitenberga tak můžou četnější fantazie o jiném partnerovi zvýšit možnost potenciální nevěry (Hicks, Leitenberg, 2001). Genderový rozdíl byl nalezen i v tom, zda je jedinec ve svých fantasiích pasivním objektem anebo tím aktivním v sexuálních aktivitách. Ženy se totiž ve svých fantasiích soustředí zejména na své vlastní vzrušení a potěšení, což může souviset s tím, že ženy se v reálném sexuálním styku soustředí spíše na potěšení svého partnera a takové to fantazie mohou být jakousi kompenzací. Muži se naproti tomu ve svých fantasiích soustředí nejenom na sebe, ale právě i na uspokojení své partnerky (Ellis, Symons, 1990). Podle Leitenberga a Henninga jsou mezi nejčastějšími fantaziemi žen i mužů sexuální představy sexu s bývalým, současným nebo imaginárním milencem, představy o své neodolatelnosti a sexuální energii, dále mezi časté fantazie patří představy o různých sexuálních pozicích a praktikách a dominanci a submisivitě, přičemž ženy jsou ve svých fantasiích podle této studie spíše submisivní a muži spíše dominantní (Leitenberg, Henning, 1995).

Co se týče homosexuálních jedinců, Lehne ve své studii zjistil, že fantazie 58% homosexuálních mužů obsahují emocionální, romantická témata, kde hlavní roli hraje láska. 48% fantasií homosexuálních mužů z této studie tvoří představy o sexuální aktivitě s druhým jedincem, přičemž tyto fantazie obsahují explicitní zobrazení genitálií a ostatních částí nahého těla (Lehne, 1978). Pět nejčastějších fantasií homosexuálních mužů obsahují právě obrazy nahého těla, především genitálií a pozadí, dále představy, že je jedince k sexu nucen nebo naopak se miluje na ideálním místě v ideálních podmínkách, dále si homosexuální muži představují skupinový sex a sex se ženou (Bhurga, Rahman, Bhintade, 2006). Ve studii Lehnena ale jen 4% fantasií obsahovala sadomasochistické praktiky nebo submisivitu a dominanci (Lehne, 1978). Ve stejné studii bylo zjištěno, že to, co si homosexuální jedinci představují, tedy zda se v jejich fantasiích objevuje láska nebo sexuálně explicitní zobrazení soulože či genitálií, může poukázat na to, co od vztahu očekávají a jaký styl života žijí. Ti, jejichž fantazie obsahovaly především lásku a emoce, spíše hledali lásku a milujícího člověka i v reálu než ti, u kterých láska v jejich fantasiích nehrála žádnou roli (Lehne, 1978). Mezi další fantazie homosexuálních, ale i heterosexuálních mužů patří orální sex, sex s cizím jedincem a skupinový sex (Price, 1985, Bhurga, Rahman, Bhintade, 2006).

Jak jsem již zmiňovala v úvodu i na začátku této kapitoly, krátké pojednání o fantasiích jsem zvolila z důvodu návaznosti na praktickou část mé práce. Jelikož fantazie jsou přirozenou součástí našeho každodenního života, ať už to jsou představy sexuálního rázu nebo ne, i v odpovědích mých respondentů hrály fantazie svou roli. Pornografie by tak mohla fungovat jako naplnění sexuálních fantasií ať už co se týká různých sexuálních praktik, které by se jedinec ostýchal před partnerem zmínit či je ani netouží zrealizovat, anebo fyzických dispozic partnera, u kterého může jedinec postrádat něco, co si pak kompenzuje právě díky konzumaci pornografie.

II. Praktická část

1. Téma výzkumného projektu

V rámci praktické části své bakalářské práce jsem se rozhodla provést studii na téma „konzumace pornografie u homosexuálních mužů“. Na konzumaci pornografie obecně není příliš mnoho studií a ty, které vědecká scéna nabízí, se zaměřují především na heterosexuální jedince. Z tohoto důvodu jsem se ve své studii rozhodla zaměřit právě na homosexuály. Tato studie by měla poukázat na to, jak homosexuální muži pornografií vnímají, jaký typ pornografie konzumují, jaký k ní mají vztah a zda konzumace pornografie ovlivňuje jejich partnerský a sexuální život. K vybranému tématu jsem se dostala prostřednictvím semináře z evoluční psychologie, v rámci kterého jsme realizovali rozhovory na téma „první sexuální zážitek“ s homosexuálními jedinci. Mým původním záměrem bylo provést studii na téma gay for pay, to znamená zaměřit se na heterosexuální muže, kteří i přes svou heterosexualitu pracují jako pornoherci v homosexuálních filmech. Na toto téma jsem plánovala provést kauzální studii s jedním respondentem, kterého jsem již měla zkontaktovaného, ale který nepřišel ani na po druhé smlouvanou schůzku. Nakonec jsem ale zjistila, že problém nebude jenom v sehnání vhodného respondenta, který o tom bude ochotný mluvit a dostaví se na schůzku, ale také jsem při hledání odborných studií na toto téma přišla na to, že jich je opravdu velice málo a já bych neměla na čem postavit teoretickou část své bakalářské práce. Proto jsem se téma rozhodla uchopit z druhé strany, to znamená z pohledu konzumentů pornografie, a abych téma gay for pay nemusela zcela vypustit, obsahuje jedna z otázek rozhovoru na konzumaci pornografie u homosexuálních mužů právě tuto problematiku.

2. Výzkumný problém a zvolená metoda

Jak jsem již popsala výše, mým záměrem bylo se zaměřit na konzumaci pornografie u homosexuálních mužů. Touto studií jsem chtěla zjistit, jaký mají homosexuálové vztah k pornografii, v jaké formě a jaký typ pornografie nejraději konzumují a zda a jakým způsobem má podle jejich názoru a zkušeností konzumace pornografie vliv na jejich intimní partnerský život. Mým záměrem bylo nejenom

zaměřit se přímo na konzumaci pornografie, ale také co nejpodrobněji nahlédnout do intimního života respondentů a pomocí nepřímých otázek zjistit, zda by pornografie mohla nějakým způsobem pozitivně či negativně ovlivnit partnerský a sexuální život respondentů.

Jako výzkumnou strategii jsem si zvolila kvalitativní výzkum. Předností kvalitativního výzkumu je, že „získává podrobný popis a vhled při zkoumání jedince, skupiny, událostí či fenoménu“ (Hendl, 2005). „V typickém případě kvalitativní výzkumník vybírá na začátku výzkumu téma a určí základní výzkumné otázky. Otázky může modifikovat nebo doplňovat v průběhu výzkumu, během sběru a analýzy dat. V jeho průběhu nevznikají pouze výzkumné otázky, ale také hypotézy i nová rozhodnutí, jak modifikovat zvolený výzkumný plán a pokračovat při sběru dat i jejich analýze.“ (Hendl, 2005) „Výhodou kvalitativního přístupu, je získání hloubkového popisu případů. Nezůstáváme na jejich povrchu, provádíme podrobnou komparaci případů, sledujeme jejich vývoj a zkoumáme příslušné procesy.“ (Hendl, 2005) Jelikož bylo mým záměrem získat co nejkonkrétnější informace o této problematice, zvolila jsem si jako výzkumnou metodu polostrukturované rozhovory. Výhodou polostrukturovaného rozhovoru je právě možnost případného dotazování a doplňování odpovědí respondentů, což mi umožní prozkoumat problém co nejvíce do hloubky. Nevýhodou ale může být fakt, že dochází k přímému kontaktu s respondenty, kteří mohou při intimnějším tématech pociťovat stud a jejich odpovědi nemusí být zcela upřímné a pravdivé. Rozhovor byl předně vyzkoušen na pilotní studii, která proběhla formou jednoho zkušebního rozhovoru s respondentem, díky kterému jsem odstranila nedostatky zejména s interpretacemi otázek, aby byly respondenty pochopeny tak, jak mají.

3. Výběr vzorku

K výzkumu jsem použila 15 rozhovorů s homosexuálními a bisexuálními muži ve věku mezi 20 a 28 let. Část svých respondentů jsem zkontaktovala v pražském gay baru Friends a s částí respondentů, které jsem získala metodou snowball a přes sociální síť, jsem se sešla na předem domluveném místě. Nejčastějším místem byla kavárna Lucerna, která nabízí relativně intimní prostředí, což je vzhledem k intimnosti tématu velice důležité, protože je třeba, aby se respondenti cítili dobře a uvolněně. Před zahájením rozhovoru byli všichni respondenti upozorněni, že se jedná o poměrně intimní téma, a byli ujištěni, že mohou jakoukoliv otázku, která by jim byla příliš

nepříjemná, přeskočit, případně celý rozhovor ukončit. Dále byli respondenti ujištěni, že se jedná o zcela anonymní odpovědi a byli seznámeni s mým záměrem nahrávat si rozhovor na diktafon. Aby si byli respondenti jisti anonymitou svých odpovědí, předložila jsem jim prohlášení ve dvou vyhotoveních. V jednom svým podpisem potvrzují, že k datům budu mít přístup jen já jako výzkumník a moje školitelka, a v druhém respondenti svými iniciály potvrzují, že souhlasí s nahráváním rozhovorů na diktafon. Na konci rozhovoru byli respondenti ještě jednou ujištěni, že se jedná o naprosto anonymní sdělení a že si jejich odpovědi nikdo nespojí s jejich osobou.

4. Podoba rozhovorů

Rozhovor se skládá ze tří částí. Na úplném začátku respondentům pokládám rozehrávací otázky, aby z respondentů opadlo prvotní napětí a stud. Následuje první okruh otázek, který se zaměřuje čistě na konzumaci pornografie. Nejdříve se respondentů ptám na to, co si pod pojmem pornografie představí. U této otázky navazuji na problematiku vymezení pornografie, kterou jsem rozpracovala v druhé kapitole teoretické části. Dále se respondentů ptám na jejich úplně první zážitek s pornografií. Následují otázky, které se zabývají tím, na co konkrétně se respondenti dívají, jaký zdroj využívají nejčastěji (internet, televize, časopisy) a jaké praktiky v pornografických materiálech nejvíce vyhledávají. V dalších otázkách se také zaměřuji na preference, co se týče podoby a průběhu pornografického videa a herců účinkujících v pornografických filmech. V následujícím okruhu se zabývám otázkami týkajícími se intimního a partnerského života respondentů v souvislosti s pornografií. V tomto okruhu se ptám například na spokojenost s partnerským a intimním životem, dále na preference pro výběr partnera jak pro krátkodobý sexuální vztah, tak i pro dlouhodobý partnerský vztah. Třetí okruh se zaměřuje na partnera. Pokud respondent partnera v současné době nemá, ptám se na nějaký z posledních dlouhodobých vztahů. Zde se snažím zjistit, zda může mít konzumace pornografie vliv na partnera a na jeho výběr praktik či poloh v reálném pohlavním styku. Zaměřuji se také na pocity respondentů ohledně partnerovy konzumace.

5. Analýza dat

K tomu, abych mohla data zanalyzovat, bylo třeba provést doslovnou transkripci rozhovorů obou částí mého výzkumu ze záznamového zařízení pomocí počítačového programu. Doslovná transkripce spočívala v tom, že bylo všech patnáct rozhovorů přepsáno v podobě, v jaké byly pořízeny, tedy přesně slovo od slova, což je vhodné pro to, aby při analyzování neuniklo nic důležitého. Pro samotnou analýzu jsem využila rámcovou analýzu dat. Jedná se o metodu, kterou „v osmdesátých letech vyvinuli angličtí výzkumníci Ritchie a Spencer (1994). Autoři především usilovali o to, aby jejich přístup usnadnil systematické prozkoumávání kvalitativních dat. Vycházejí z toho, že prvním krokem práce s materiálem je jeho **organizace**, kdy jde o pečlivé rozřídění a redukci dat. Druhým krokem je vlastní **interpretace**, která vede k popisné nebo explanatorní zprávě o zkoumané oblasti. Autoři se opírají o techniku sestavování textových tabulek“ (Hendl, 2005). Do horní části tabulky jsem zaznamenala čísla respondentů a po levé straně témata, která byla pro mě důležitá. Postupně jsem v doslovné transkripci barevně vyznačovala důležité odpovědi respondentů, které jsou relevantní pro mou interpretaci dat. Tato forma zobrazení je především vhodná, když je třeba interpretovat větší množství dat, tabulky umožňují data rozřídřit a lépe se v nich vyznat, což je pro správnou interpretaci velice důležité. Následně jsem v rozřídřených výpovědích svých respondentů hledala možné shody a rozpory.

6. Etické otázky společenskovedního výzkumu

Vzhledem k intimní povaze mého výzkumu, bylo třeba mé respondenty ještě před zahájením rozhovoru ubezpečit, že veškeré informace, které mi v průběhu rozhovoru poskytnou, budou použity jen pro účely praktické části mé bakalářské práce. Poskytnutí rozhovoru bylo zcela anonymní, aby nedošlo k možnému spojení výpovědí s jejich osobou. K informacím mám tak přístup jen já a školitelka a po využití dat jsem rozhovory připojila k bakalářské práci jen jako neveřejnou přílohu a všechny rozhovory byly po zpracování odstraněny ze záznamového zařízení i z počítače. Jelikož jsem si vědoma toho, že se jedná o intimní téma a některé z otázek nemusely být pro respondenty příjemné, bylo možné kdykoliv v průběhu náš rozhovor z jakéhokoliv důvodu ukončit nebo na jakékoliv otázky neodpovědět.

Etické otázky se v České republice řídí podle Ústavy ČR Listiny základních práv

a svobod zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů. Jsem si vědoma toho, že i já podléhám určitým předsudkům a můžu narazit na mně nepříjemná témata. V každém případě jsem se snažila o odstup a zdržela se jakýchkoli svých názorů.

7. interpretace dat

7.1. Porozumění významu slova pornografie

Jak jsem již zmínila ve druhé kapitole teoretické části, která se zabývá definicemi pornografie, je velice problematické jednou definicí vyjádřit, co pornografie znamená a co všechno pod ní spadá, jelikož to ve velké míře závisí na subjektivním pohledu jednotlivců. Problematické vyjádření toho, co pornografie je a není, se potvrdilo i v mé studii. Dá se říci, že všichni respondenti u této otázky zaváhali a potřebovali delší čas, než odpověděli. Jednalo se o otázku, které bylo třeba věnovat delší čas, jelikož respondenti často odpovídali stylem, že se jedná o „sex na videu“, „časopisy, internet, dvdčka, televize, občas po desáté večer placené pořady“, což přímo nepodává vysvětlení pojmu pornografie. Proto bylo třeba se u této otázky více doptávat. Většinou jsem používala otázku „Řekněme, že jsem se s pornografií nikdy nesetkala, nikdy jsem ji neviděla, absolutně nevím, o čem je řeč, mohl bys mi vysvětlit, co to pornografie vůbec je?“

V odpovědích respondentů se objevovala slova jako pohlavní styk, sex, nahota, intimní scény, naprosté odhalení celého nahého těla, v jednom z rozhovorů padlo i slovo peníze. „*Pornografie pro mě znamená vyobrazení buď fotky, nebo videa pohlavního styku ať už heterosexuálního, homosexuálního, kde je explicitně vidět všechno, to znamená, není to jenom náznak jako v erotických filmech, ale je tam vidět úplně vše.*“ „*...tak to jsou zachycení buď fotografické, nebo nějaké audiovizuální zachycení vztahu, intimního vztahu muže a ženy popřípadě v našem případě je to muž a muž nebo muž a více mužů...*“

Zajímavé bylo, že jeden z respondentů pornografii vnímal dokonce jako umění: „*Pornografie je dle mého názoru umění nebo alespoň ta pornografie, která mě zajímá buď je dobře provedená s nějakým citem pro detail, nebo je to umění individuální jako jsou virální videa například.*“, a naopak pro srovnání další z respondentů zdůraznil, že se o umění nejedná: „*Pornografie je...umění to není, je to záznam pohlavního aktu.*“

7.2. První zážitek respondentů s pornografií

Co se týče první zkušenosti s pornografií, věk respondentů v době tohoto prvního setkání se většinou pohyboval od šesti do čtrnácti let. Jednomu z respondentů bylo údajně 24 let, když se poprvé setkal s pornografií, a jednomu byly čtyři roky.

„Co se týká heterosexuálního porna, tak jsem se setkal ve čtyřech letech, kdy můj tatínek omylem za Toma a Jerryho nahrál nějaký porno z televize.“ Osm respondentů z patnácti se poprvé s pornografií setkala na internetu, zbytek tvoří časopisy a jeden respondent zmínil i VHS. Jednalo se zejména o pornografické materiály, které patřily rodičům či starším sourozencům respondentů. *„Úplně první to bylo rozhodně, když jsem našel otcovi pornografický časopis, samozřejmě, že heterosexuální časopisy.“* *„Myslím si, že to bylo na vesnické zábavě, kde jsem v tombole ve dvanácti letech vyhrál erotický časopis...Nebo takhle, on ho vyhrál táta, ale já jsem ho tam musel jít jako vyzvednout, protože se táta hrozně styděl...Dal jsem mu to a on to pak nechal ležet, tak jsem si to prohlížel.“*

Z větší části se jednalo o heterosexuální pornografii (6 respondentů), ale objevovali se i odpovědi, že první pornografický materiál, který viděli, byla právě homosexuální pornografie (3 respondenti). Jeden z respondentů uvedl, že se poprvé díval na skupinový sex, kde byli dva muži a jedna žena.

Fakt, že první sexuální zážitek u homosexuálů proběhl s osobou opačného pohlaví, může souviset s teorií coming-outu. Ke coming-outu dochází, kdy homosexuální jedinec po neúspěšných pokusech navázat heterosexuální vztah a snaze být jako všichni ostatní zjišťuje, že je homosexuálně orientovaný (Monteflores, 1978): *„Když jsem ještě byl na gymplu, když mně bylo šestnáct, sedmnáct, jsem měl i holku, takže jsem to spíš zkoušel (heterosexuální pornografii, pozn.: autora) a koukal jsem, protože jsem si myslel, abych se i něco naučil pro ní, ale nakonec jsem to potom vzdal, jako že to nemá smysl.“*

7.3. Okolnosti při sledování pornografie (zdroje, důvody, pocity)

Vzhledem k tomu, že jsou všichni respondenti z mého výzkumu mladší generace a více méně už od malička mají přístup k počítačům a především k internetu, není překvapující, že naprosto všichni respondenti konzumují pornografii výhradně na internetových stránkách, které nabízejí snadnou dostupnost, přístup a anonymitu (D'Orlando, 2011). K internetovým videím má jedinec většinou přístup zcela zdarma,

existuje spousta serverů, které nabízejí online videa anebo servery jako například ulož.to, kde je možné si videa i stáhnout do počítače. Podle jednoho z respondentů je lepší využívat videa online než je stahovat, protože má zkušenosti s tím, že mu jedno takové stáhnutí zavirovalo počítač. Co se týče podoby těchto materiálů, převažuje oblíbenost videí před obrázky, přičemž takto odpověděla naprostá většina respondentů, pouze jediný respondent přímo uvedl, že mimo videí využívá i články, fotky a příběhy na internetu.

Na otázku, jak často respondenti využívají pornografii, odpovídali většinou dvakrát až třikrát týdně (3 respondenti odpověděli dvakrát týdně, 2 respondenti odpověděli dvakrát až třikrát týdně). Dále dva respondenti konzumují pornografii ob den, jeden respondent uvedl denně a jeden pětikrát týdně, dva respondenti uvedli jednou týdně. Pouze jeden respondent uvedl, že pornografii konzumuje dvakrát do měsíce, což byl respondent, který využíval pornografii nejméně často ze všech patnácti respondentů.

Pornografie byla dle odpovědí respondentů využívána za účelem vzrušení, uspokojení se při masturbaci, uvolnění a potlačení pudů. Často se objevovala informace, že pornografie slouží k uspokojení fyzických potřeb při absenci partnera, to znamená v případě, že je jedinec svobodný a nechce být promiskuitní, anebo v případě, že s partnerem zrovna nejsou spolu. Pornografie je údajně respondenty využívána i jako stimulant pro pohlavní styk s partnerem. „*Vždycky když starej není doma.*“ „*Bud'to že jsem doma sám, anebo abychom se nějak s přítelem navnadili trošku.*“ „*...když se miluju s přítelem neboli kamarádem a nebo při příležitostech, když opravdu teda nikdo není.*“ „*Aby si člověk jednak odpočinul, jednak přece jenom jsme lidi a máme své biologické touhy a protože nejsem zastáncem záchodových jednorázovek atd. v baru, tak si myslím, že tohleto je daleko lepší, když máš takovýhle stimul, aby tě to prostě navnadilo k tomu, aby člověk vykonal danou potřebu a ulevilo se mu.*“ „*Když chci být, jak bych to řekl, když chci zabránit tomu, abych byl promiskuitní.*“

Dva z respondentů také uvedli, že pornografii využívají i za účelem zahnání nudy, a pouze jeden respondent uvedl, že pornografii využívá i k tomu, aby se přiučil něčemu novému, například v situaci, kdy za ním přijde sexuální partner s tím, že by chtěl vyzkoušet určitou praktiku či polohu. „*...občas sem tam, když samozřejmě přijde někdo s nějakou nabídkou, kterou neznám, tak samozřejmě se podívat, jak to vypadá.*“

Na otázku co respondenti při konzumaci pornografických materiálů cítí, všichni odpovídali vzrušení a sebeuspokojení, tedy fyzické potřeby. Jeden z respondentů uvedl, že při dívání pociťuje vášeň a lásku, jiný zdůraznil, že to rozhodující je u něho

zvědavost „Pociťuji zájem, zvědavost, to je rozhodující...myslím si, že je to všechno, že prostě to rozhodující je prostě zvědavost.“ Tato otázka byla ve velké míře spojená právě s fantaziemi, které jsem rozpracovala v kapitole výše „Tak to hlavně záleží na náladě, jakoby nějaká plnění mých fantasií třeba, které nehodlám vyhledat v reálu.“. Dva respondenti sdělili, že si u konzumace pornografie často představují, že jsou samotnými aktéry „vzrušuje mě to a představuju si, že jsem jeden z těch aktérů třeba.“ „Když to nějak popíšu, hele já se do toho vžívám, představuju si to, kdybych tam byl třeba já...“.

Jeden z respondentů také uvedl, že si u toho představuje, jak k němu ten druhý cítí lásku a chtíč „...no prožívám toho až moc, to znamená, že si u toho strašně moc představuju, jak mě ten druhý strašně moc miluje, jak mě strašně moc chce...“. Toto zjištění je v souladu se Lehneovou studií, který zjistil, že 58% fantasií homosexuálních mužů tvoří právě představy o romantice a lásce (Lehne, 1978). Při konzumaci pornografie si dva z respondentů představují to, co podle nich jejich partnerovi chybí anebo k čemu není ochoten svolit „Samozřejmě vzrušení, když je tam osoba, některé části těla se mi líbí, které mě přitahují, říkám si, že kdyby tohle měl můj přítel, tak by to bylo fajn.“ „...co pociťuju, no tak určitě vzrušení, je to něco...rozhodně vyhledávám to, co se týče pornografie, témata, co doma nemám.“

Kromě příjemných pocitů a fantasií, se ale objevovaly i pocity jako je stud i znechucení: „Někdy příjemný pocity, říkám si, že bych to chtěl mít, zažít, a někdy pociťuju i nepříjemný pocity, pokud se mi to nelíbí. Pokud jsou aktéři lidé, kteří se mi nelíbí nebo je to nějak zvrhlý si říkám, že je to zvrhlý a odpuzuje mě to občas.“ Jeden z respondentů uvedl, že pociťuje řekněme jakýsi nesoulad, tendence nasměrovat svůj život jiným směrem: „...ale mám taky někdy situace, kdy se třeba, jako jsem nadrženej, chci se na to podívat, ale pak si člověk řekne, že najednou jakoby koukne na to, přijde mu to jako hrozně nahraný a nebo se mu to úplně znechutí, čili já mám takový dvě fáze, že jednou ano, jednou je to super, užiju si to, jsem nadrženej, mám dobrý pocity, udělám se, dobrý, ale pak jako mám jednu takovou fázi, že potom si řeknu, že je to třeba špatný, nějaká hora, a že bych si už mohl někoho najít, víš co, a tak jako prostě takovej jako smíšený pocit je ten druhý.“

7.4. Kategorie a praktiky

Co se týče praktik, obecně respondenti konzumují spíše homosexuální pornografii, ale občas i, jak uvedl jeden z respondentů například pro zpestření, heterosexuální pornografii: „*Mně se to líbí jako, já občas jako pro zpestření mě to vzrušuje.*“ Heterosexuální pornografii v současné době, přestože bylo uvedeno, že málokdy či občas, konzumuje celkem devět respondentů. Na otázku, co respondenti cítí, když se dívají na heterosexuální pornografii, dva z respondentů, přičemž ale jeden byl bisexuální, odpověděli, že pocítují závist vůči ženě (v případě bisexuálního respondenta i vůči muži), která souloží s mužem, který je podle jeho slov „*opravdu krásnej*“, pro jiného z respondentů je heterosexuální pornografie „*ovoce, které nemůžeš zakousnout...prostě zakázaný ovoce, které si nikdy neukousneš*“. Obecně bylo respondenty zmiňováno, že heterosexuální pornografii využívali spíše v minulosti, například, jak uvedl jeden z respondentů, v době, kdy se ještě považovali za heterosexuály: „*Koukal jsem, když jsem byl ještě na gymplu, kdysi dávno, když mě bylo 16, 17 jsem měl i holku, takže jsem to spíš zkoušel a koukal jsem, protože jsem si myslel, aby jsem se i něco naučil pro ní, ale nakonec jsem to potom vzdal, jako že to nemá smysl.*“ (viz výše, kapitola 2, analytická část, první sexuální zážitek). Jeden z respondentů uvedl, že na heterosexuální pornografii ho vzrušoval orální sex, který poskytovala žena muži. Důvodem toho, proč respondenti občas konzumují i heterosexuální pornografii, přestože jsou homosexuální, může být naplnění sexuálních fantazií. Ve studii Bhurga a kol. bylo totiž zjištěno, že homosexuální muži si mimo jiné představují sex i s opačným pohlavím (Bhurga, Rahman, Bhintade, 2006).

Dále jsem zjistila, že homosexuální jedinci dávají přednost pornografii, kde se vyskytují muži s vypracovanými svalnatými postavami, jako jsou kategorie „bear“ „muscular“ a podobně, což souvisí s preferencemi, které rozeberu níže. Obecně dále co se praktik týká, byly preference respondentů poměrně různorodé. Nejvíce respondentů uvedlo, že dávají přednost klasickému milování, že nevyhledávají žádné konkrétní praktiky. Vyloženě tvrdší sex vyhledávají pouze dva respondenti. Praktiky, kde se uplatňuje nějaká hierarchie ve smyslu dominance a submisivita, občas vyhledává víceméně většina respondentů, přičemž ale podle jejich slov záleží na náladě. Dominance a submisivita ale nebyla spojována se S/M praktikami, někteří jedinci, kteří uvedli, že vyhledávají i praktiky, kde se vyskytuje nějaká dominance a submisivita, zároveň zdůraznili, že určitě nevyhledávají právě S/M praktiky. V případě S/M praktik,

pouze dva respondenti zmínili, že mají rádi lehčí S/M praktiky, jako je svazování, ale už ne například lití vosku na tělo a jiné tvrdší S/M praktiky: „*Mám rád hry takový ty jako dominantní, submisivní, to znamená svazování, lehčí sado maso, ne úplně tvrdácký...*“, „*Pokud je to vysloveně tvrdý sado maso, že na něj leje vosk, je přivázaněj, todleto, nemusím, pokavaď je to, že si s ním hraje, má ho přivázanýho, a to jsou lidi, kterým se to líbí, může to být zajímavý*“ Pouze jeden respondent zmínil, že ho láká pissing, což je praktika, při které na sebe partneři při souloži močí. Mezi dalšími praktikami se objevovaly také například skupinový a amatérský sex. Důležitá může být pro homosexuální muže také romantika, což uvedli dva respondenti: „*Úplně obyčejný porno, aby tam byla trochu romantika, já jsem romanticky založený člověk, čili něco něžnýho.*“, „*Já spíš koukám na tu romantiku.*“ Aspekt romantiky v pornografickém filmu hraje důležitou roli především u žen, jak bylo zjištěno například ve studii Parveze, podle jehož výsledků ženy kromě efektu vzrušení hledají v erotických filmech právě děj a romantiku (Parvez, 2006).

Následující otázka ohledně praktik se týkala homosexuální pornografie, ve které ale neúčinkují herci, kteří jsou homosexuální, ale kteří se naopak identifikují jako heterosexuálové. Ptala jsem se jednak na to, zda respondenti o této skutečnosti vědí, zda takovou pornografii vyhledávají, a také mě zajímalo, jaký mají respondenti na tyto jedince názor. Naprosto všichni respondenti věděli, že k této situaci dochází a všichni byli toho názoru, že to tito jedinci dělají pro peníze. Padly i názory, že ti kluci nic jiného sehnat nemůžou anebo že se tím hledají či to jednoduše chtějí zkusit. Zároveň byli respondenti toho názoru, že až 90% herců v gay pornofilmech jsou heterosexuálové a údajně to lze i podle jejich mimiky, gest, ale i vzezření poznat: „*Jsou to detaily, ale detaily vypovídají o tom, že prostě konkrétního jedince to jakoby buďto neuspokojuje, nebo to dělá za tím účelem, aby prostě jakoby splnil tu roli...Tak určitě je to ten prožitek, který se odráží jakoby na mimice nebo na projevech jiných toho herce a určitě je to poznat i na tom, jak ten herec vypadá.*“ Jeden z poměrně zajímavých názorů jednoho z respondentů bylo, že heterosexuální kluci jsou pro natáčení gay pornografie vyhledáváni producenty z toho důvodu, že jsou to vzhledově chlapi, kteří se homosexuálním mužům líbí, to znamená maskulinně vypadající muži s heterosexuálním stylem chování. Escoffier, který se zabýval právě problematikou gay for pay, uvedl, že tito muži, kteří sami sebe nepovažují za homosexuály a přesto účinkují v pornografickém filmu pro gaye, tuto práci dělají kvůli finanční stránce věci, což koresponduje s názory mých respondentů, kteří také uvedli, že podle jejich názoru

hlavní roli hrají peníze (Escoffier, 2003). Zároveň Escoffier ve své studii uvedl, že je pro heterosexuála velmi těžké předstírat vzrušení a nadšení tak, aby diváci uvěřili, že je celá scéna reálná a že si pohlavní styk užívají všichni aktéři (Escoffier, 2003), což opět souvisí s odpověďmi mých respondentů, kteří zmínili, že většinou dokáží poznat podle mimiky a dalších tělesných projevů, když herec v pornografickém filmu pro gaye není homosexuál. Podle Escoffiera je důvodem toho, proč producenti rádi vyhledávají heterosexuální muže, aby natáčeli gay porno, je větší pracovní nasazení. Heterosexuální muži, vzhledem k tomu, že nejsou homosexuální, neočekávají žádné vzrušení a berou to opravdu jenom jako práci, která jim nabízí slušné výdělky. Naopak homosexuální muži jsou více nároční, chtějí, aby je partner přitahoval, a to samé vyžadují i po sexuálním partnerovi, což se jim ale u heterosexuálního muže nedostává (Escoffier, 2003).

7.5. Preference v pornografickém filmu

7.5.1. Průběh, prostředí pornofilmu

Obecně respondenti preferují přirozený průběh porno filmu, kde se neobjevují extrémní ať už co se týče prostředí, situačního kontextu pornografického filmu anebo co se týče vzhledu aktérů: „*Rozhodně přirozeně, ne žádný vyumělkovaný, jakože přirozený porno film, žádné extrémní velikosti...*“ Porno film, na který se respondenti rádi dívají nebo vyhledávají, by měl spíše odrážet realitu „*Neměl by být určitě hraný, měl by být takový přirozený, jako kdyby z normálního světa, nic hraného, umělého*“, „*Spíš upřednostňuju, když to je míň hraný a vypadá to jakoby víc reálně, jakože ne moc přeleštěný lidi a spíš takový jakože třeba ty osoby můžu potkat jakoby na ulici, že to nejsou takový ty super namakanci, naolejovaný a podobně,*“ a neměl by trvat příliš dlouho. Takový pornografický film, který by trval delší dobu, už podle respondentů ztrácí svůj smysl a stává se nepřitažlivým. Podle odpovědí respondentů není třeba, aby měl pornografický film nějaký děj, příběh. Naopak je to opět, stejně jako přílišná délka videa, na škodu. Jeden z respondentů uvedl, že nemá rád pornofilmy s dějem, jelikož „*porno herci nejsou herci, takže to je slabotina a spíš to odbourává tu chuť na cokoliv, takže mám rád spíš takový akčnější*“. Pouze jeden z respondentů vyžaduje, aby měl pornografický film, na který se bude dívat, nějaký děj: „*Musí to mít jakoby příběh spíš, než jako, musí to mít nějaký děj, ne jen takový to vrz vrz a dobrý.*“ To, že muži většinou nevyhledávají porno filmy s dějem, bylo zjištěno i ve studii Parveze, který se ale zaměřoval na heterosexuální muže. Parvez, jak zmiňuji výše v kapitole o genderových

rozdílech, uvedl, že pro muže není důležité, aby měl porno film nějaký děj a spádovost (Parvez, 2006). Dalo by se tedy říci, že se homosexuální muži od těch heterosexuálních ve svých preferencích neliší, ale abychom si byli jisti, bylo by třeba provést studii, která by tuto skutečnost potvrdila nebo vyvrátila. Důležité je také pro respondenty vidět, že si to pornoherci opravdu užívají, že je to vzrušuje a nic nepředstírají. Tato skutečnost byla zjištěna též v Parvezově studii, avšak u žen, to znamená, že podle Parveze právě ženy na rozdíl od mužů potřebují vidět, že si to herečku užívají a že vzrušení není jen hrané (Parvez, 2006). Homosexuální muži z mé studie tedy vykazují jak preference typické pro ženy, tak i pro mužské.

7.5.2. Preference pro vzhled herců v pornografickém filmu

Nejvíce ve všech rozhovorech dominovaly vzhledové preference, které se objevovaly nejenom v otázkách tomu přímo určených, ale i v jiných částech rozhovorů, které se preferencím primárně nevěnovaly. Nejvíce byly napříč rozhovorů zmiňovány preference pro maskulinní svalnaté typy mužů. Jedinci souhrnně uváděli, že přestože se identifikují jako gayové, pořád chtějí muže, kteří jako muži i vypadají. Herci, kteří účinkují v pornografickém filmu, by tedy měli být spíše vypracovaní, svalnatí a neoholení: *„Já mám rád velký chlapy...chlap má být chlap, to znamená ramena, chlupatej hrudník, nějaká kérka, mám rád vyholený hlavy nebo takový ty stříhy na vojáka.“* *„V tom gay pornu jsou různý verze, různý styly, já nevím, třeba emostyl, a tak dále, což mě moc nebaví, mě spíš bavěj, když tam jsou frajeři, co vypadaj prostě jako kluci, nejsou zženštilí, nejsou zmalovaný a není to prostě přehnaný nějakýma koženejma řemenama a podobně.“* *„Určitě mám rád jakoby bodybuilders, to znamená vypracované postavy...“* *„No tak rozhodně modrooký, tmavovlasý, svalnatý, nejlépe neoholený, tak to je můj typ.“* Zároveň ale respondenti uvedli, že by neměli být extrémně svalnatí, to už je potom považováno za neatraktivní. Preference pro maskulinní typy mužů korespondují i se studií Baileyho či Glassenberga, kde byla též shledána preference homosexuálních mužů pro maskulinní rysy u stejného pohlaví (Bailey, 1997, Glassenberg, 2009). V jednom z rozhovorů bylo zmíněno, že respondent dává přednost maskulinním typům mužů, protože se sám sebe považuje za opak *„Jsem takový zženštilý typ, vyhledávám mužnějšího typu.“*, což je v rozporu s Baileyho studií, který zjistil, že čím jedinec vykazuje femininnější rysy, tím méně pro něj bude důležitá maskulinita (Bailey, 1997). U tohoto respondenta ale byla vykazována silná preference

pro maskulinního muže.

Několik respondentů zmínilo, že je pro ně především důležité, aby herci nebyli obézní, ale aby byli buď štíhlí, anebo svalnatí. Dále respondenti dávali přednost spíše tmavým typům, to znamená tmavé vlasy a modré nebo hnědé oči. Objevily se i preference věkové. Obecně respondenti dávají přednost hercům mladším anebo ve stejném věku jako jsou oni sami, což opět souvisí se studií Hayese, který též uvedl, že homosexuální muži preferují mladší jedince (Hayes, 2001). Naprosto žádné preference co se týče vzhledu pornoherců, měl pouze jeden respondent: *„Ani ne, prakticky, to, co najdu, na to se kouknu.“*, další tři odpovídali, že se jim prostě musí líbit, tedy že nemají žádné vyhraněné preference: *„Jo určitě, nějaký, co se mi líbí, vyloženě to není nějaký typ, ale musí se mi ten člověk líbit.“* Co se týče vyvinutosti herců, jeden z respondentů uvedl, že preferuje hodně vyvinuté herce, naopak jiný z respondentů uvedl, že by ti herci neměli být extrémně vyspělí *„Vzhledově černovlasej, hnědookej neboli modrookej, svalnaté tělo a velké péro,“* a měli by se spíše podobat průměrnému člověku (viz výše) *„Jo jakože spíš upřednostňuju, když to je míň hraný a vypadá to víc reálně, jakože ne moc přešleštěný lidi a spíš takový jakože třeba ty osoby můžu potkat někde na ulici, že to nejsou takový ti super namakanci, naolejovaný a podobně.“*

7.6. Pornografie v souvislosti s osobním a partnerským životem

7.6.1. Vzhledové preference v souvislosti s konzumací pornografie

V této části rozhovoru jsem se ptala na vzhledové preference pro krátkodobého (sexuálního) a dlouhodobého partnera. Co se týče krátkodobého sexuálního partnera, vzhledové preference se zde víceméně shodovaly s preferencemi pro vzhled aktérů v pornografii. Respondenti stejně jako u pornoherců dávají přednost u sexuálních partnerů maskulinním rysům. Partner pro pohlavní styk by tedy měl mít vypracovanou postavu, postavu tvaru V, měl by být vyvinutý a i zde se objevovaly preference pro tmavé typy mužů a opět bylo zdůrazňováno, že by partner neměl být obézní: *„No takovej ten typickej namakanej, mužnej, prostě taková ta náruč bezpečí, a samozřejmě já jsem ulitlej na zadky, takže hezkej zadek.“* *„Velkej svalnatej, obrovský ramena, velký hrudník, velký záda, chlupatej hrudník, pár tetování po těle...“* Opět se ale objevovaly odpovědi, že se partner pro sexuální život hlavně musí líbit, musí být atraktivní pro oči jednotlivého respondenta. Někteří respondenti uváděli, že partner pro sex nemusí být vyloženě svalnatý, ale musí být štíhlý, ne obézní. Jak jsem již zmínila v preferencích

pro vzhled herců v pornografickém materiálu jednoho z respondentů, který vyhledává maskulinní typy vzhledem k tomu, že sám je spíše femininní typ, i zde uvedl, že jsou jeho preference pro vzhled sexuálního partnera stejné, tedy, že vyhledává maskulinní typy vzhledem k tomu, že sám je spíše femininní.

Co se týče vzhledu partnerů pro dlouhodobý vztah, respondenti vesměs uváděli, že spíše nemají žádné preference na vzhled partnera. Vzhled pro ně v tomto případě není zas tak důležitý, spíše respondenti uváděli charakterové preference, konkrétně je tedy pro ně důležité, aby si s partnerem rozuměli a aby vycházel s jejich rodinou: *„Já to neposuzuju z fyzického hlediska, já spíš potřebuju, aby mi vyhovoval psychicky, abychom si rozuměli třeba smyslem humoru, aby s tím člověkem byla zábava, aby se dokázal zamyslet i nad nějakými vážnějšíma věcmi, třeba jako život do budoucna, prostě dokázat to nějak naplánovat, dokázat si s ním promluvit o tom, co chceme třeba za rok, nebo teď konkrétně řešíme to, jestli pojedeme v létě na dovolenou, kam pojedeme a takhle to nějak jakoby plánovat a to se mi líbí a to chci u partnera, abych s ním dokázal takhle mluvit.“*, *„No pro dlouhodobý vztah, co se týká vzhledových preferencí, na tom až asi až tak nezáleží, jak jsem říkal, mě třeba osobně se líbí tmavovlasí a hnědoocí kluci, ale pokud je to prostě člověk, kterej nějakým způsobem doplňuje jakoby psychicky, tak je asi úplně jedno, jak vypadá.“*, *„Tak tam si myslím, že vzhled nerozhoduje, ale spíš poznat toho kluka, jako jak vnímá určitý věci a ten vzhled není tolik rozhodující...“* Někteří z respondentů ale uvedli, že by partner pro dlouhodobý vztah měl vypadat pokud možno stejně jako ten sexuální, ale měl by mít i určité charakterové vlastnosti, které jsem již uvedla výše.

7.6.2. Vliv pornografie na výběr sexuálních praktik

V této části bylo zjištěno, že konzumace pornografie může mít vliv na výběr sexuálních praktik. Šest respondentů sice uvedlo, že na výběr sexuálních praktik jejich konzumace pornografie vliv nemá, ale zbylých devět naopak uvedlo, že ano. Nejvíce byly zmiňovány praktiky, u kterých se vyskytuje dominance a submisivita, což podle jejich slov znamená, že by chtěli být svazováni a ovládáni: *„Neměl jsem vysloveně to, jako že submisivní, že bych byl někde fakt vysloveně jako spoutanej a nemohl se hýbat, že by to bylo opravdu tak tvrdý, jak bych chtěl.“*, *„Jo nechat se spoutat a ať si mě ten dotyčnej užije, jak chce.“* Tendence vyzkoušet si lehčí formu S/M praktik souviselo i s tím, v jaké roli respondenti bývají v pohlavním styku s partnerem. Ti, kteří se situují

do pozice submisivního v pohlavním styku, častěji chtějí vyzkoušet výše zmíněné lehčí S/M praktiky jako je svazování a podobně, kdy by byly právě v submisivní roli a naopak. Souvislost s těmito výsledky můžeme najít i ve výzkumu Moskowitz, Riegra a Roloffa, kteří ve své studii, zaměřující se na sexuální role při análním styku, zjistili, že jedinci, kteří jsou spíše submisivní, se situují do role pasivního, to znamená, že jsou penetrováni svým sexuálním partnerem do anální oblasti, a naopak ti jedinci, kteří jsou dominantní, se situují do role aktivního, to znamená, že penetrují svého sexuálního partnera do anální části (Moskowitz, Rieger, Roloff, 2008). V jiné studii byla také nalezena souvislost mezi sexuální rolí a feminitou či maskulinitou. Ti jedinci, kteří se situují do role pasivního v pohlavním styku, bývají spíše vnímáni jako femininní a naopak ti, kteří se situují do role aktivního v pohlavním styku, bývají spíše maskulinní (Bailey a kol. 1997). Respondenti uvedli, že k těmto praktikám jim byla inspirací právě pornografie.

Dále byly v souvislosti s pornografií zmiňovány praktiky, jako je skupinový sex, sex na neobvyklých místech a pissing. Zmiňovány byly také praktiky, jako je sex na veřejnosti a sex s pomůckami, ale tyto praktiky nebyly příliš spojovány s pornografií. Touha zrealizovat různé sexuální praktiky, které nemusí být nutně dávány do souvislosti s pornografií, mohou opět souviset s fantaziemi. Jak jsem uvedla v kapitole o fantaziích, fantazie homosexuálních mužů obsahují také sexuální praktiky, ve kterých se uplatňuje dominance a submisivita (Lehne, 1978), skupinový sex a sex s cizí osobou (Price, 1985, Bhugra, Rahman, Bhintade, 2006), což koresponduje i s mými výsledky.

Respondenti také uváděli, že pornografie ovlivňuje jejich partnery, co se výběru sexuálních praktik týče. Zde je to ale velmi problematické určit, protože respondenti nemusí vědět, zda praktiky, které po nich partner vyžaduje, nejdříve viděl někde v pornografii. Proto někteří respondenti uváděli, že po nich sice partner nechce žádné praktiky, které by viděl v pornu, ale na druhou stranu také zmínili, že po nich někdy partner chtěl sexuální praktiky, jako jsou například S/M praktiky. V souvislosti s pornografií byly zmiňovány praktiky jako například poloha na koníčka, S/M praktiky, skupinový sex, sex na neobvyklých místech a na veřejnosti, objevovaly se také praktiky jako je pissing a rimming.

7.6.3. Vnímání partnerovy konzumace pornografie

Co se týká pohledu respondentů na partnerovu konzumaci pornografie, celkově to berou spíše pozitivně. Podle jejich odpovědí jsou raději, když se jejich partner dívá na pornografii, než aby sex vyhledával v reálu. Pornografie podle nich tedy může i zabránit případné nevěře: *„No myslím si, že je to fajn, že má tu příležitost realizovat své představy, hledat a konzumovat to, co se mu líbí, aniž by došlo k intimnímu styku s někým jiným, než jsem já.“* *„Jsem rád, že nespí s někým jiným a že kouká jenom na porno.“* *„Tak já to beru docela pozitivně, protože každé kluk je nadrženej od přírody a je o hodně lepší, když se prostě koukne na porno a uleví si sám, než aby musel jít sem třeba do gay baru a s někým si to rozdával na záchodcích, čili já porno vnímám z tohoto hlediska relativně pozitivně.“*

Zmiňována ale byla také žárlivost a obavy z toho, že partnerovi něco chybí, a tak to vyhledává v pornografii. Respondenti mají strach, že pro partnera nemusí být tak dokonalý, mají tendence se s herci z pornografie srovnávat.

Respondent: *„Ze začátku mě to štválo.“*

Výzkumník: *„A proč?“*

Respondent: *„No protože jakoby já nevím, jestli to popsat jako žárlivost nebo něco takovýho, ale když jsem třeba viděl historii, jaký typ porna sjížděl, tak jakoby sjížděl, tak jsem si říkal, sakra, jako co on to to, na co to kouká?“*

Výzkumník: *„A jaký typ porna sjížděl?“*

Respondent: *„Tak on tam měl zrovna takový ty jakože fakt vymakaný sportovce, velice, jak bych to řekl, obdařený, a jako když se s tím člověk porovná, že jo, tak si říká, ježišmarja, co dělá se mnou?“*

Možné obavy z toho, že jedinec pro svého partnera není tak dokonalý jako herci v pornografii, na které se partner dívá a které preferuje, je v souladu i se studií Bergnera a Bridgese, kteří se sice zaměřili na ženy, ale výsledky jsou i zde stejné. Výzkumníci zjistili, že ženy pocítují žárlivost a pochybnosti o sobě samé, o tom, jak vypadají fyzicky a mají obavy z toho, zda svého partnera ještě stále přitahují. Nechápu, proč by měl partner využívat pornografii, když má je (Bergner, Bridges, 2002).

7.6.4. Celkové ovlivnění

Konzumace pornografie může mít vliv zejména na sexuální život. Na otázku, zda si respondenti myslí, že pornografie nějakým způsobem ovlivňuje jejich partnerský a sexuální život, většinou odpovídali, že jim pornografie slouží především jako zdroj inspirace anebo jako stimul k dosažení orgasmu: „*Myslím, že jo, určitě třeba, když vidím třeba nějakou zajímavou polohu, kterou jsme s přítelem ještě nevyzkoušeli, tak třeba to s ním zkusím zkonzultovat a když tak ji vyzkoušíme.*“, „*Když to člověk vidí a moc se mu to líbí, tak má ty tendence a chuť to vyzkoušet, něco s tím udělat a provést to v praxi.*“, „*Jo protože třeba když vidím někde v tom videu něco zajímavýho, co bych třeba chtěl zkusit, tak to chci vyzkoušet potom i v reálu.*“

Dále respondenti uvedli, že se podle jejich názoru člověk primárně naučí většinu poloh a praktik právě z pornografie a že díky pornografii pak může mít vyšší očekávání a nároky na reálný sexuální styk, které ale mohou být nereálné a může to pak mít i negativní vliv na reálný sexuální život: „*Já si myslím, že ho ovlivňuje docela dost, protože ho inspiruje, protože když ty prostě přijdeš do sexuálního života, tak neznáš všechny praktiky, neznáš polohy, a jako co si budeme povídat, co si znala ty, když si začala někdy třeba v šestnácti, sedmnácti spát s klukem, tak si toho taky určitě moc nevěděla, takže to porno je prostě inspirující v tom, že můžeš něco vyzkoušet, na jednu stranu je to spíš podle mě kontraproduktivní v tom, že ti kluci jsou tak dobrý, že pak je to spíš demotivující, co se týká té pornografie čistě natočený...ale právě ty nové trendy nebo ty nové polohy nebo všechny ty polohy vyzkoušíš v tom pornu, takže tam to přináší tu inspiraci.*“, „*Možná, že má člověk vyšší očekávání na ten reálnej sexuální kontakt s někým, že chce zažít to, co viděl v nějakým dobrým filmu, že možná v tomhle smyslu...vyžaduje víc, než vlastně může dostat, ale řekl bych, že to je spíš nebezpečný u těch mladších lidí, to znamená u mladší věkové kategorie, třeba pod patnáct let...“.* Jeden z respondentů přímo uznal, že ho pornografie ovlivňovala, když byl mladší v tom smyslu, že vyžadoval, aby byl reálný pohlavní styk co nejvíce podobný styku odehrávajícím se v pornofilmu: „*Tak z toho už jsem asi vyrost, jakože dřív jsem si představoval, jako že ty intimní záležitosti by měly být podobný těm filmům, ale čím jsem starší, tak si uvědomuju, že prostě furt to jsou filmy k nějakému jednomu účelu a už to jakoby nepropojuju jako dřív, když jsem byl mladší, prostě do těch dvaceti let třeba, tak to možná mohlo ovlivňovat, ale to jsem jakoby i víc experimentoval, ale teď už ne.*“ Pornografie může mít také vliv na výběr partnera: „*Ano, ovlivňuje a ve smyslu toho, že*

jsem náročnější, co se týče představ a nároků na mého partnera a preferuji partnery, kteří se o sebe starají, co se týče fitness a bodybuilders a preferuji partnery, to určitě souvisí s pornografií, kteří jsou lépe vybaveni.“ Obecně respondenti vidí pozitivní vliv v tom, že pornografie jim umožní se sexuálně vybit v případě, že zrovna není k dispozici jejich partner, a nemají pak potřebu hledat sexuální vyžití jinde: *„Já si myslím, že to je spíš pozitivní, když jsou dva kluci a koukají na porno, tak já si myslím, že to je pozitivní, aby se nepodváděli, víš, to si myslím, že je ta základní myšlenka, která tam je, a jako neodsuzuju to a myslím si, že je to spíš pro ten vztah lepší, protože ten kluk je stejně nadřazený, s tím nic neuděláš, a je lepší, když se koukne na to porno, než když půjde někam shánět něco jiného.“*

Dva respondenti také uvedli, že je samotné nebo jejich partnery ovlivňuje pornografie v tom, že se sexuálně vybíjí a pak už nemají chuť na pohlavní styk se svým partnerem anebo dokonce jim reálný pohlavní styk už nestačí a dají přednost pornografii: *„To ovlivňovalo tak, že když měl příležitost koukat se na porno, tak dával přednost tomu pornu přede mnou.“*, *„No možná tak maximálně v tom, že přes týden se vykuká a o víkendu s ním nic není.“*, *„Jo, nemá tak často chuť na sex.“* Jeden z respondentů, který uvedl, že má problémy s vyvrcholením při souloži s partnerem, tento problém sám přisuzuje právě konzumaci pornografie a tvrdí, že se mu ještě nepodařilo vyvrcholit přičiněním partnera: *„No, nevím, je pro mě těžší vyvrcholit bez té pornografie.“* Zajímavé je, že tento respondent, který má problém s vyvrcholením, konzumuje pornografii pouze jednou či dvakrát měsíčně, což by pak ale odporovalo studiím, ve kterých se zjistilo, že častá konzumace pornografie může mít negativní vliv na sexuální a partnerský život (Tarver, 2010). Dalo by se tedy spíše předpokládat, že ačkoliv respondent své potíže s vyvrcholením přisuzuje konzumaci pornografie, ve skutečnosti bude tento problém pravděpodobně v jiné oblasti.

8. Diskuze a limity

Když srovnáme výsledky z mého výzkumu s předchozími studii, nezjistíme žádné významné rozdíly. V mé studii bylo zjištěno, že homosexuální muži využívají konzumaci pro účely vzrušení, při absenci partnera a při nedostatku sexuálního styku s partnerem. Pornografie také slouží jako předmět k fantazii. Respondenti si představují, že jsou samotnými aktéry pornofilmu, na který se dívají, a představují si i romantické scénáře. Pornografie také slouží k ukojení nějakých potřeb či přání, které se jim nedostává od partnera. Moji respondenti nevykazovali žádné preference pro nějaké netradiční praktiky. Dominanci a submisivitu občas konzumuje v pornografii většina, přičemž to ale není dáváno do souvislosti s SM praktikami, jež zmínila jen malá část respondentů. Zde narážím na jeden z limitů, který spočívá ve špatné interpretaci otázek. Otázky na dominanci a submisivitu mohly být položené jinak anebo se na ně více doptávat, jelikož jsem pak narazila na to, že respondenti možná otázce neporozuměli zcela správně. Je pravda, že se tato otázka dá uchopit z více úhlů. To by tedy mohlo vysvětlit, proč dominance a submisivita nebyla úplně dávána do souvislosti s SM praktikami. Jeden z respondentů například uvedl, že v pornografii v žádném případě nekonzumuje SM praktiky, ale vzápětí uvedl, že by chtěl vyzkoušet svazování, nemožnost pohybu a být tak celý k dispozici partnerovi, což ale údajně viděl právě v pornu. Zdá se tedy, že pojmy dominance, submisivita a SM praktiky, jsou respondenty chápány různě a podle toho pak odpovídají.

V mé studii bylo také zjištěno, že pornografie může mít vliv na výběr praktik a také na výběr partnera. Respondenti uvedli, že se nechávají pornografií inspirovat a pak zkouší různé polohy a praktiky, které viděli v pornu, v reálném pohlavním styku s partnerem. Nejčastěji chtějí vyzkoušet lehké svazování a skupinový sex. Pornografie také může zvyšovat očekávání a nároky na svého partnera. Zároveň může vzbuzovat obavy z toho, že jedinec už svému partnerovi nedostačuje a ten pak hledá uspokojení v pornografii, kde jsou zobrazována těla dokonalých proporcí, se kterými se lze jen těžko srovnávat. Obecně respondenti vykazovali preference pro maskulinní typy mužů ať už u herců v pornografii anebo u svých partnerů. Maskulinita ale byla preferována spíše u partnerů „na jednu noc“, než u dlouhodobých partnerů. U dlouhodobých partnerů jsou vyžadovány především určité charakterové vlastnosti.

Stejně jako všechny studie, má i ta má určité limity. V první řadě to je homogenita

výzkumného vzorku. Moji respondenti byli mladí lidé, což může informace zkreslit, například z pohledu zdrojů, jelikož respondenti z této generace už mají přístup k internetu. Bylo by zajímavé se zaměřit na starší generace respondentů, výsledky by pak totiž nejspíš byly jiné. Dále velkou roli hraje určitě počet respondentů. Aby byly výsledky věrohodné, bylo by třeba aplikovat výzkum na větším počtu respondentů různých věkových kategorií, národností a také třeba sociálního prostředí. Chyba může také nastat v interpretaci otázek, jak jsem již zmínila výše. Všichni respondenti nemusí otázku pochopit stejným způsobem, což pak opět může informace zkreslit. Další nedostatky, které se v mé studii objevovaly, byla sugesce, které jsem se místy nevyhnula hlavně v situacích, kdy respondenti nepochopili otázku a bylo třeba jim jí vysvětlit. Výzkumník by správně měl být objektivní a měl by se zdržet jakýkoliv subjektivních komentářů, což se také nepodařilo vždy. Za závažný problém můžeme považovat přílišnou intimitu tématu. Rozhovory jsem sice dělala z větší části v baru, jelikož jsem předpokládala, že budou respondenti uvolnění a více sdílní, přesto jsem měla poměrně problém s tím, že mě respondenti často odmítali s tím, že je to pro ně příliš intimní, přestože byli ubezpečeni, že jim bude zajištěna naprostá anonymita. Když jsem se o tom bavila s jedním z respondentů, řekl mi, že gayové se na toto téma neradi baví a většinou ti, co odmítnou, se na pornografii dívají velice často a konzumují extrémnější typy pornografie, a proto nechtějí rozhovor poskytnout. Právě kvůli této intimitě tématu je možné, že respondenti neodpovídali zcela pravdivě a do hloubky, což se ovšem občas projevilo i v průběhu rozhovoru, kdy jsem některé zajímavé informace zjistila, až když jsem byla neodbytná a snažila jsem se z respondenta dostat co nejvíce, především v případě, kdy jsem měla pocit, že je něco, co by mi respondent mohl říct, ale zdráhá se. Problém podle mě také může být v části, kde se ptám na partnerovu konzumaci. Někteří respondenti uváděli, že po nich partner chce určité praktiky či polohy, ale také zmínili, že po nich partner nechce praktiky či polohy, které nejdříve viděl v pornu. Zde je ale podle mě třeba se zamyslet nad tím, zda to respondenti vůbec mohou vědět. Partner jim nemusí říct, že tu kterou praktiku či polohu, kterou chce uvést do reality, viděl v pornu. Proto je možné, že i když někteří respondenti odpověděli, že po nich partner nechce praktiky či polohy, které viděl v pornu, ale zároveň uvedli, že některé praktiky či polohy po nich chce, tak že ty ony praktiky či polohy právě v té pornografii viděl, ale neřekl respondentovi, že se v ní inspiroval. O tom ostatně svědčí i odpovědi respondentů na to, zda je samotné pornografie ovlivňuje. Většinou totiž odpovídali, že je pornografie inspiruje právě pro zavedení nových poloh či praktik do sexuálního života s partnerem.

V tomto případě by bylo vhodné udělat srovnávací analýzu každého z páru. Nakonec problém může nastat v přílišné povrchnosti výzkumu. Jelikož jsem zvolila polostrukturovaný rozhovor, bylo třeba se více doptávat, pokládat doplňující otázky, abych se dostala více do hloubky a poskytla ucelený obraz na danou problematiku, což se mi ale v některých případech zcela nepodařilo ať už mou vinou, že mě zrovna nenapadla žádná doplňující otázka, zejména co se týče prvních pár rozhovorů, anebo z časových důvodů na straně respondenta.

Závěr

Cílem mé práce bylo teoreticky rozpracovat problematiku konzumace pornografie, kde jsem chtěla především poukázat na možný vliv konzumace pornografie na partnerský a sexuální život, a dále na toto téma provést studii, kde jsem se již zaměřila pouze na homosexuální muže.

Výzkum proběhl formou polostrukturovaných rozhovorů s patnácti respondenty, kteří byli homosexuálně nebo bisexuálně orientovaní, v gay baru a kavárně. Rozhovory jsem jako výzkumnou metodu zvolila zejména z toho důvodu, abych získala co nejpodrobnější data, ale také jsem díky nim měla možnost více nahlédnout do komunity homosexuálů. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně intimní téma, nebylo ale zcela snadné rozhovory získat, jelikož mě spousta potenciálních respondentů odmítla.

Respondenti se shodovali zejména v preferencích pro maskulinní vzhled jak u herců v pornografických videích, tak i u jejich sexuálních partnerů, což je v souladu s několika studii, které byly na toto téma prováděny (například viz Bailey, 1997). Dále podle mých výsledků vyšlo najevo, že má konzumace pornografie určitý vliv na partnerský a intimní život jednak ve výběru sexuálních praktik a poloh, ale například i ve výběru partnera, jelikož pornografie může zvyšovat nároky na partnerův vzhled i sexuální schopnosti. Především ale pornografie pro respondenty znamená spíše pozitivum, jelikož jim poskytuje inspiraci pro oživení stávajícího sexuálního života a pomáhá také k sexuálnímu vybití a naplnění sexuálních fantazií, čímž pak zabraňuje možné sexuální nevěře.

Použitá literatura

1. Alison, Adam, 2002, Cyberstalking and Internet Pornography: Gender and The Gaze. *Etics and Information Technology*, Vol. 4, No. 2, 133-142
2. Attwood, F., 2005, What do people do with porn: Qualitative research into the consumption, use and experience of pornography and other sexually explicit media. *Sexuality and Culture*, Vol. 9, No. 2, 65-86
3. Bailey, M., Michael, J., Kim, Peggy, Y., Hills, Alex, Linsenmeier, Joan, A.W., 1997, Butch, Femme, or Straight Acting? Partner Preferences of Gay Men and Lesbians. *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol. 73, No. 5, 960-973
4. Bailey, M., Gaulin, S., Agyei, Y., Gladue, B.A., 1994, Effects of Gender and Sexual Orientation on Evolutionarily Relevant Aspects of Human Mating Psychology. *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol. 66, No. 6, 1081-1093
5. Barclay, A. M., 1973, Sexual fantasies in men and women. *Medical Aspects of Human Sexuality*, Vol. 7, 205-216
6. Barron, M., Kimmel, M., 2000, Sexual Violence in Three Pornographic Media: Toward a Sociological Explanation. *The Journal of Sex Research*, Vol. 37, No. 2, 161-168
7. Barrett, L., Dunbar, R., Lycett, J., 2007, Evoluční psychologie člověka. *Portál, s.r.o.*, ISBN 978-80-7178-969-7, 551 stran
8. Beaver, W., Paul, S., 2011, Internet Pornography: Variables Related to use Among Traditional-Aged College Students. *Sociological Viewpoint*, 25-38
9. Bedard, L. E., Gertz, M. G., 2000, Differences in Community Standards for The Viewing of Heterosexual and Homosexual Pornography. *International Journal of Public Opinion Research*, Vol. 12, No. 3, 324-332
10. Bergner, Bridges, 2002, The significance of heavy pornography involvement for

romantic partners: Research and clinical implications. *Journal of Sex & Marital Therapy*, Volume 28, Issue 3

11. Bhugra, D., Rahman, Q., Bhintade, R., 2006, Sexual Fantasy in Gay Men in India: A Comparison with Heterosexual Men. *Sexual and Relationship Therapy*, Vol. 21, No. 2, 197-207
12. Bouzek, J., Buchvaldek, M., Košnar, L., 1982, *Nástin evropského pravěku*, Univerzita Karlova, Praha, 195 stran
13. Burriss, R.P., Welling, L.L.M., Puts, D.A., 2010, Men's attractiveness predicts their preference for female femininity when judging for short-term, but not long-term partners. *Personality and individual differences*, Vol. 50, 542-546
14. Cooper, A., Mansson, S. A., Daneback, K., Tikkanen, R., Ross, M. V., 2003, Predicting the future of internet sex: Online sexual activities in Sweden. *Sexual and Relationship Therapy*, Vol. 18, No. 3, 276-291
15. Čechovská, K., 2008, Pornografie jako umění? Masarykova univerzita. *Ústav hudební vědy, sdružená uměnovědná studia*, 63 stran
16. D'Orlando, F., 2009, The Demand for Pornography. *J Happiness Stud*, Vol. 12, 51-75
17. Daneback, K., Traeen, B., Månson, S.A., 2007, Use of Pornography in a Random Sample of Norwegian Heterosexual Couples. *Arch Sex Behav*, Vol. 38, 746-753
18. Davidson, J. K., Hoffman, L. E., 1986, Sexual fantasies and sexual satisfaction: An empirical analysis of erotic thought. *Journal of Sex Research*, Vol. 22, Issue 2, 184-205
19. Douglas, M., 2002, Linda Boreman, 53, Known for 1972 Film 'Deep Throat,' Dies. *New York Times*, dostupné online na www.nytimes.com/2002/04/24/obituaries/24BORE.html

20. Eastwick, P.W., Eagly, A.H., Finkel, E.J., Johnson, S.E., 2011, Implicit and Explicit Preferences for Physical Attractiveness in Romantic Partner: A Double Dissociation in Predictive Validity. *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol. 101, No. 5, 993-1011

21. Eck, B. A., 2003, Men Are Much Harder: Genderd Viewing of Nude Images, *Gender and Society*, Vol. 17, No. 5, 691-710

22. Ellis, B.J., Symons, D., 1990, Sex Differences in Sexual Fantasy: an Evolutionary Psychological Approach. *The Journal of Sex Research*, Vol. 27, No. 4, 527-555

23. Escofier, J., 2003, Gay-for-Pay: Straight Men and the Making of Gay Pornography. *Qualitative Sociology*, Vol. 26, No. 4, 531-555

24. Escofier, J., 2007, Porn Star/Stripper/Escort: Economic and Sexual Dynamics in a Sex Work Career. *Journal of Homosexuality*, Vol. 53, No. 1, 173-200

25. Ferree, M.C., 2003, Women and the Web: Cybersex aktivty and implications. *Sexual and Relationship Therapy*, Vol. 18, No. 3, 385-393

26. Glassenberg, A.N., Feinberg, D.R., Jones, B.C., Little, C., DeBruine, L.M., 2009, Sex-Dimorphic Face Shape Preference in Heterosexual and Homosexual Men and Women. *Arch Sex Behav*, Vol. 39, 1289-1296

27. Goldberg, P. D., Peterson, B. D., Rosen, K. H., Sara, M. L, 2008, Cybersex: The Impact of a Contemporary Problem on The Practices of Marriage and Family Therapist. *Journal of Marital and Family Therapy*, Vol. 34, No. 4, 469-480

28. Goodson, P., McCormick, D., Evans, A., 2001, Searching for sexually explicit materials on the internet: An exploratory study of college students' behavior and attitudes. *Archives of Sexual Behavior*, Vol. 30, No. 2, 101-118

29. Häggström-Nordin, E., Hanson, U., Tydén, T., 2005, Association Between Pornography Consumption and Sexual Practices Among Adolescents in Sweden. *International Journal of STD & AIDS*, Vol. 16, 102-107
30. Hald, G. M., 2006, Gender Differences in Pornography Consumption Among Young Heterosexual Danish Adults. *Arch Sex behav*, Vol. 35, 577-585
31. Hald, G. M., Malamuth, N. M., 2008, Self-Perceived Effects of Pornography Consumption. *Arch Sex Behav*, Vol. 37, 614-625
32. Hall, P., 2011, A biopsychosocial view of sex addiction. *Sexual and Relationship Therapy*, Vo. 26, No. 3, 217-228
33. Hayes, A.F., 2001, Age Preferences for Same- and Opposite-Sex Partners. *The Journal of Social Psychology*, Vol. 135, No. 2, 125-133
34. Hendl, J., 2005, Kvalitativní výzkum, Základní metody a aplikace. Vydání 1- Praha, *Portál*, ISBN 80-7367-040-2
35. Hicks, T.V., Leitenberg, H., 2001, Sexual Fantasies About One's Partner Versus Someone Else: Gender Differences in Incidence and Frequency. *The Journal of Sex Research*, Vol. 37, No. 1, 43-50
36. Howard, J.A., Blumstein, P., Schwartz, P., 1987, Social or Evolutionary Theories? Some Observations on Preferences in Human Mate Selection. *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol. 53, No. 1, 194-200
37. Hsu, B., Kling, A., Kessler, CH., Knapke, K., Diefenbach, P., Elias, J. E., 1994, Gender Differences in Sexual Fantasy and behavior in a College Population: A Ten-Year Replication. *Journal of Sex and Marital Therapy*, Vol. 20, No. 2, 103-118

38. Johansson, T., Hammarén, N., 2007, Hegemonic Masculinity and Pornography: Young people's attitudes toward and relations to pornography. *Journal of Men's Studies*, Vol. 15, No. 1, 57-70
39. Jones, B.C., Little, A.C., Boothroyd, L., DeBruine, L.M., Feinberg, D.R., Smith, M.J.L., Cornwell, R.E., Moore, F.R., Perrett, D.I., 2005, Commitment to Relationships and Preferences for Femininity and Apparent Health in Faces are Strongest on Days of The Menstrual Cycle When Progesterone Level is High. *Hormones and Behavior*, Vol. 48, 283-290
40. Kendall, Ch. N., 2004, Gale Male Pornography and Sexual Violence: A Sex Equality Perspective on Gay Male Rape and Partner Abuse. *McGill Law Journal*, Vol. 49, 877-923
41. Krupička, J., 2012, Trestně právní aspekty držení pornografie a jejího šíření, zejména prostřednictvím internetu. *Univerzita Karlova, Praha*, 2-22
42. Lambert, N. M., Negash, S., Stillman, T. F., Olmstead, S. B., Fincham, F. D., 2012, A Love That Doesn't Last: Pornography Consumption and Weakened Commitment to One's Romantic Partner. *Journal of Social and Clinical Psychology*, Vol. 31, No. 4, 410-438
43. Lehne, G.K., 1978, Gay Men Fantasies and Realities. *Journal of Social Issues*, Vol. 34, No. 3, 28-37
44. Leitenberg, H., Henning, K., 1995, Sexual Fantasy. *Psychological Bulletin*, Vol. 117, No. 3, 469-496
45. Löfgren-Mårtenson, M., 2010, Lust, Love, and Life: Qualitative Study of Swedish Adolescent's Perceptions and Experiences with Pornography. *Journal of Sex Research*, Vol. 47, No. 6, 568-579

46. Luder, M. T., Pittet, I., Berchtold, A., Akre, Ch., Michaud, P. A., Suris, J. C., 2011, Associations Between Online Pornography and Sexual Behavior Among Adolescents: Myth or Reality. *Arch Sex Behav*, Vol. 40, 1027-1035
47. Malamuth, N. M., Addison, T., Koss, M., 2000, Pornography and Sexual Aggression: Are There Reliable Effects and Can We Understand Them? *Annual Review of Sex Research*, Vol. 11, 26
48. Malamuth, N., Huppin, M., 2005, Pornography and Teenagers: The Importance of Individual Differences. *Adolescent Medicine Clinics*, Vol. 16, No. 2, 315-326
49. McKee, A., 2010, Does pornography harm young people? *Australian Journal of Communication*, Vol. 37, No. 1, 17-36
50. McKee, A., 2007, The Relationship Between Attitudes Towards Women, Consumption of Pornography, and Other Demographic Variables in a Survey of 1,023 Consumers of Pornography. *International Journal of Sexual Health*, Vol. 19, No. 1, 31-45
51. McNair, B., 2002, Striptease culture: Sex media and the democratisation of desire. London and New York, *Routledge*, ISBN 0415237343, 246 stran
52. Monk-Turner, E., Purcell, H. Ch., 1997, Sexual Violence in Pornography: How Prevalent Is It. *Gender Issues*, Vol. 17, No. 2, 58-67
53. Monteflores, C., 1978, Coming Out: Similarities and Differences for Lesbians and Gay Men. *Journal of social issues*, Vol. 34, No. 3, 59-72
54. Morus, R. L., 1990, Světové dějiny sexuality. *Naše vojsko*, Praha, ISBN 80-206-0071 – X, 298 stran
55. Moskowitz, D. A., Rieger, G., Roloff, M. E., 2008, Tops, bottoms and versatiles. *Sexual and Relationship Therapy*, Vol. 23, No. 3, 191-202

56. Mrázková, D., 1985, Příběh fotografie. *Mladá fronta*, Praha, ISBN: 23-033-85, 272 stran
57. Nešpor, K., 2011, Návykové chování a závislost, *Portál*, ISBN 978-80-7367-908-8, 176 stran
58. Nua Internet Surveys, 2001, *Most popular search terms revealed*, dostupné na <http://www.nua.ie/surveys/>
59. Padgett, V. R., Brislin-Slütz, J. A., Neal, J. A., 1989, Pornography, erotica, and attitudes toward women: The effects of repeated exposure. *Journal of Sex Research*, Vol. 26, Issue 4, 479-491
60. Parvez, Z. F., 2006, The Labor of Pleasure: How Perceptions of Emotional Labor Impact Woman's Enjoyment of Pornography. *Gender and Society*, Vol. 20, No. 5, 605-631
61. Paul, B., 2009, Predicting Internet Pornography Use and Arousal: The Role of Individual Difference Variables. *Journal of Sex Research*, Vol. 46, No. 4, 344-357
62. Paul, B., Shim, J.W., 2008, Gender, Sexual Affect, and Motivations for Internet Pornography Use. *International Journal of Sexual Health*, Vol. 20, 187-199
63. Petersen, James R. (2003). Století sexu. *Dějiny sexuální revoluce časopisu Playboy*. Praha: BB art. ISBN 80-7341-117-2, 507 stran
64. Plaud, J. J., Bigwood, S. J., 1997, A Multivariate Analysis of The Sexual Fantasy Themes of College Men. *The Journal of Sex and Marital Therapy*, Vol. 23, No. 3, 221-230
65. Popovic, M., 2011, Pornography Use and Closeness with Others in Men. *Arch Sex Behav*, Vol. 40, 449-456

66. Poštulka, 2007, Dějiny pornografie v datech, XYZ, ISBN: 978-80-87021-30-9, 320 stran
67. Poulsen, F. O., Busby, D. M., Galovan, A. M., 2013, Pornography Use: Who Use It and How It Is Associated With Couple Outcomes. *Journal of Sex Research*, Vol. 50, No. 1, 72-83
68. Price, J.H., Allenwort, D.D., Hiullman, K. 1985, Comparison of sexual fantasies of homosexuals and heterosexuals. *Psychological Reports*, Vol. 57, 871 – 877.
69. Provost, M.P., Kormos, Ch., Kosakoski, G., Quinsey, V.L., 2006, Sociosexuality in Women and Preference for Facial Masculinization and Somatotype in Men. *Archives of Sexual Behavior*, Vol. 35, No. 3, 305-312
70. Rea, M., 2001, What is pornography? *Nous*, Vol. 35, No. 1, 118-145
71. Rhodes, G., Simmons, L. W., Peters, M., 2005, Attractiveness and sexual behavior: Does attractiveness enhance mating success? *Evolution and Human Behavior*, Vol. 26, 186-201
72. Scheufler, P., 1993, Historické fotografické techniky, *Ipos Artama*, Praha, ISBN: 8090126529, 58 stran
73. Silverthorne, Z.A., Quinsey, V.L., 2000, Sexual Partner Age Preferences of Homosexual and Heterosexual Men and Women. *Archives of Sexual Behavior*, Vol. 29, No. 1, 67-76
74. Simmons, L.W, Peters, M., Rhodes, G., 2011, Low Pitched Voices Are Perceived as Masculine and Attractive but Do They Predict Semen Quality in Men? *PLoS ONE*, Vol. 6, Issue 12, 1-6
75. Slade, J. W., 1977, The Porn Market and Porn Formulas: The Feature Film of the Seventies. *Journal of Popular Film*, Vol. 6, No. 2, 168-186

76. Schlosser, E., 2004, Reefer Madness and Other Tales from the American Underground. *Great Britain: Penguin Books*. ISBN 978-0-14-101076-2
77. Schneider, J. P., 2000, Effects of cybersex addiction on the family: Results of a survey. *Sexual Addiction and Compulsivity*, Vol. 7, 31-58
78. Sommers, E. K., Check, J. V. P., 1987, An Empirical Investigation of the Role of Pornography in the Verbal and Physical Abuse of Women: *Violence and Victims*, Vol. 2, No. 3, 189-209
79. Stack, S., Wasserman, I., Kern, R., 2004, Adult Social Bonds and Use of Internet Pornography. *Social Science Quarterly*, Vol. 85, No. 1, 75-88
80. Stankiewicz, J. M., Rosselli, F., 2008, Women as sex objects and Victims in Print Advertisement. *Sex Roles*, Vol. 58, 579-589
81. Sue, D., 1979, Erotic Fantasies of College Students During Coitus. *The Journal of Sex Research*, Vol. 15, No. 4, 299-305
82. Symons, D., 1979, The evolution of human sexuality. *New York: Oxford University Press*, ISBN 0195025350, 358 stran
83. Swami, V., Tovée, M.J., 2008, The Muscular Male: The Comparison of the Physical Attractiveness Preferences of Gay and Heterosexual Male. *International Journal of Men's Health*, Vol. 7, No. 1, 59-71
84. Štulhofer, A., Buško, V., Landripet, I., 2010, Pornography, Sexual Socialization, and Satisfaction Among Young Men. *Arch Sex Behav*, Vol. 39, 168-178
85. Tang, I., 2003, Pornografie, tajné dějiny civilizace. *BB Art, Praha*, ISBN 80-7257-958-4, 199 stran

86. Tarver, M., 2010, The effects of pornography addiction on marital consent. *Studia canonica*, Vol. 44, 343-367
87. Thornhill, R., Gangestad, S. W., 2006, Facial sexual dimorphism, developmental stability, and susceptibility to disease in men and women. *Evolution and Human Behavior*, Vol. 27, 131-144
88. Tikkanen, Ross, 2003, Technological Tearoom Trade: Characteristics of Swedish Men Visiting Gay Internet Chat Rooms. *AIDS Education and Prevention*, Vol. 15, No. 2, 122-132
89. Töteberg, M., 2005, Lexikon světového filmu, *Orpheus*, Praha, ISBN: 8090331076, 645 stran
90. Traeen, B., Nilsen, S., Stigum, H., 2006, Use of Pornography in Traditional Media and on the Internet in Norway. *The Journal of Sex Research*, Vol. 43, No. 3, 245-254
91. Traeen, B., Spitznogle, K., Beverfjord, A., 2004, Attitudes and Use of Pornography in The Norwegian Population 2002. *The Journal of Sex Research*, Vol. 41, No. 2, 193-200
92. Uzel, R., 2004, Pornografie, aneb provokující nahota, *Ikar*, ISBN 80-249-0351-2, 200 stran
93. Valentová, J., Roberts, S. C., Havlíček, J., 2013, Preferences for facial and vocal masculinity in homosexual men: the role of relationship status, sexual restrictiveness, and self-perceived masculinity. *Perception*, Vol. 42, 187-197
94. Vaněček, 2013, Vliv pornografie na rozvoj nových technologií, dostupné na: <http://www.slideshare.net/tyinternety/vliv-pornografie-na-rozvoj-novch-technologij-matj-vanek>
95. VanderLaan, D. P., Vasey, P. L., 2006, Mate Retention Behavior of Men and Women in Heterosexual and Homosexual Relationships. *Arch Sex Behav*, Vol. 37, 572-585

96. Vega, V., Malamuth, N. M., 2007, Predicting Sexual Aggression: The Role of Pornography in the Context of General and Specific Risk Factors. *Aggressive Behavior*, Vol. 33, 104-117
97. Welling, L.L.M, Singh, K., Puts, D.A., Jones, B.C., Burriss, R.P., 2013, Self-Reported Desire in Homosexual Men and Women Predicts Preferences for Sexually Dimorphic Facial Cues, *Arch Sex Behav*
98. Wetterneck, Ch., Burgess, A. J., Short, M. B., Smith, A. H., Cervantes, M. E., 2012, The Role of Sexual Compulsivity, Impulsivity, and Experiential Avoidance in Internet Pornography Use. *The Psychological Record*, Vol. 62, 3-18
99. Wilson, G. D., 1997, Gender differences in sexual fantasy: An evolutionary analysis. *Personality and Individual Differences*, Vol. 22, Issue 1, 27-31
100. Wright, P. J., 2013, U.S. Males and Pornography, 1973-2010: Consumptions, Predictors, Correlates. *Journal of Sex Research*, Vol. 50, No. 1, 60-71
101. Yang, D., Youn, G., 2012, Effects of exposure to Pornography on Male Aggressive Behavioral Tendencies, *The Open Psychology Journal*, Vol. 5, 1-10
102. Young, K. S., Griffin-Shelley, E., Cooper, A., O'Mara, J., Buchanan, J., 2000, Online infidelity: A new dimension in couple relationship with implications for evaluation and treatment. *Sexual Addiction and Compulsivity*, Vol. 7, 59-74
103. Zheng, L., Hart, T.A., Zheng, Y., 2013, Attraction to Male Facial Masculinity in Gay Men in China: Relationship to Intercourse Preference Positions and Sociosexual Behavior. *Arch Sex Behav*
104. Zillmann, D., 1986, Effects of Prolonged Consumption of Pornography. *Surgeon General's Workshop of Pornography and Public Health*, 1-33

105. Zillmann, D., Bryant, J., 1986, Shifting Preferences in Pornography Consumption. *Communication Research*, Vol. 13, No. 4., 560-578
106. Zitzman, S. T., Butler, M. H., 2009, Wive's Experience of Husband's Pornography Use and Concomitant Deception as an Attachment Treat in the Adult-Pair Bond Relationship. *Sexual Addiction and Compulsivity*, Vol. 16, 210-240
107. Zurbriggen, E. L., Yost, M. R., 2004, Power, Desire and Pleasure in Sexual Fantasies. *The Journal of Sex Research*, Vol. 41, No. 3, 288-300